

Estudi tècnic, econòmic i jurídic sobre els
diferents models de gestió del servei de
clavegueram del municipi de Sant Pere de
Ribes

Gener 2021

www.pwacs.es

Ajuntament
Sant Pere de Ribes

ÍNDEX

1	OBJECTE.....	7
2	TERMINOLOGIA I ABREVIATURES.....	8
3	ANTECEDENTS.....	9
4	ANÀLISI TÈCNICA DEL SERVEI DE CLAVEGUERAM.....	10
4.1	ÀMBIT SOCIODEMOGRÀFIC I DESCRIPCIÓ DEL MEDI.....	10
4.1.1	Situació geogràfica	10
4.1.2	Població	11
4.1.3	Situació actual del municipi.....	13
4.2	ABONATS DEL SERVEI	14
4.3	VOLUM FACTURAT	15
4.4	DESCRIPCIÓ DE LES INFRASTRUCTURES DEL SERVEI	15
4.4.1	Col·lectors generals	16
4.4.2	Xarxa de clavegueram	17
4.5	PROBLEMES DETECTATS I RECOMANACIONS DE MILLORA	20
4.5.1	Actuació nº 8: 390 m. de col·lector Ø 800 mm	22
4.5.2	Actuació nº 9: 380 m. de col·lector Ø 800 mm i 270 m. de col·lector Ø 1.000 mm 22	
4.5.3	Actuació nº 12: 434 m. de calaix de 1.200 mm.....	22
4.5.4	Actuació nº 16: 380 m. de col·lector Ø 800 mm	23
4.5.5	Actuació nº 20: 100 m. de col·lector Ø 800 mm, 82 m. de col·lector Ø 1.000 mm, 74 m. de col·lector Ø 1.200 mm.....	23
4.5.6	Resum de les actuacions	24
5	ASPECTES JURÍDICS	25
5.1	CONSIDERACIONS PRÈVIES	25
5.2	MODELS DE GESTIÓ.....	26

5.2.1	Gestió directa	27
5.2.2	Gestió indirecta	41
5.3	PROCEDIMENT PER A L'ADOPCIÓ DE LA FORMA DE GESTIÓ DEL SERVEI PÚBLIC	42
5.3.1	Fonaments jurídics	43
5.3.2	Procediment a seguir si es manté la gestió indirecta del servei mitjançant concessió ⁴⁷	
5.3.3	Procediment a seguir si es canvia a gestió directa.....	49
5.4	ESTABILITAT PRESSUPOSTÀRIA I SOSTENIBILITAT FINANCERA.....	50
5.5	CONCLUSIONS	51
6	ESTUDI COMPARATIU DE TARIFES.....	54
7	ANÀLISI ECONÒMICA-FINANCERA.....	57
7.1	ANY BASE.....	58
7.1.1	Dades bàsics del servei. Any Base	58
7.1.2	Històric de dades econòmiques	58
7.1.3	Ingressos del servei. Any Base.....	60
7.1.4	Costos del servei. Any Base	60
7.1.5	Resultat d'exploració del servei de clavegueram.....	63
7.2	ANÀLISI D'ESCENARIS.....	64
7.2.1	Hipòtesis i variables de projecció.....	65
7.2.2	Ingressos i Costos de l'Any 1	71
7.2.3	Valoració del servei per a cada forma de gestió	72
7.3	ESCENARI 1: RESULTATS D'EXPLORACIÓ EN FUNCIÓ DE LA HIPÒTESIS DE PUJADA TARIFÀRIA.....	75
7.4	ESCENARI 2: NOUS RESULTATS D'EXPLORACIÓ EN FUNCIÓ DE LA HIPÒTESIS DISMINUINT EL VALOR DE LA INVERSIÓ	76
8	ASPECTES DE GESTIÓ	81
8.1	RISC D'EXPLORACIÓ.....	81
8.2	CAPACITAT D'ENDEUTAMENT.....	81

8.3	PROCEDIMENTS DE COMPRES I CONTRACTACIONS	81
8.4	CONTRACTACIÓ I GESTIÓ DEL PERSONAL	82
8.5	SERVEIS TÈCNICS I EQUIPAMENTS ESPECIALITZATS.....	84
8.6	PLANS DE GESTIÓ, MANTENIMENT I PROTOCOLS D'ACTUACIÓ.....	84
9	ASPECTES SOCIALS	85
9.1	ASPECTES SOCIALS DE LA GESTIÓ DIRECTA.....	85
9.2	ASPECTES SOCIALS DE LA GESTIÓ INDIRECTA	86
10	ANÀLISI DAFO DEL SERVEI	87
11	CONCLUSIONS.....	88

Índex de Taules

Taula 1. Evolució de la població de Sant Pere de Ribes. Període 2000-2019	11
Taula 2. Nuclis de població.....	12
Taula 3. Evolució del nombre d'abonats.....	14
Taula 4. Evolució del volum facturat.....	15
Taula 5. Distribució de materials i diàmetres de la xarxa residual.....	17
Taula 6. Distribució de materials i diàmetres de la xarxa pluvial.....	18
Taula 7. Inversions necessàries a realitzar en la xarxa de clavegueram de Sant Pere de Ribes .	21
Taula 8. Resum de les actuacions a emprendre.....	24
Taula 9. Quadre resum de característiques dels Organismes Autònoms, Entitats Públiques Empresarials i Societat Mercantil Pública	39
Taula 10. Comparativa de preus mitjans. Any 2019	55
Taula 11. Preus mitjans del servei d'aigua de diferents municipis. Any 2019	56
Taula 12. Tarifes vigents des de 2012. Any Base.....	58
Taula 13. Comptes anuals presentats per SOREA pel període 2017-2019	59
Taula 14. Costos de Personal. Any Base.....	61
Taula 15. Cost de l'energia elèctrica. Any base.....	61
Taula 16. Cost de control analític. Any Base	61
Taula 17. Cost de transports. Any Base.....	62
Taula 18. Costos Administratius i Varis. Any Base	62
Taula 19. Resum de costos del servei. Any Base.....	63
Taula 20. Resultat Brut d'explotació. Any Base.....	64
Taula 21. Hipòtesis de variació anual de costos.....	65
Taula 22. Calendari d'Execució del Pla d'Inversions	66
Taula 23. Coeficients de ponderació de costos.....	67
Taula 24. Taxa de descompte. Font: Indicadors Financers. Banc d'Espanya	68
Taula 25. Increment de personal en Gestió Directa.....	69
Taula 26. Despeses de primer establiment.....	71

Taula 27. Impostos, avals i altres despeses segons el model de gestió	71
Taula 28. Resultat d'exploració per a l'Any 1 en funció del model de gestió	72
Taula 29. Valoració del servei comparativa	73
Taula 30. Percentatge de pujada tarifària necessari.....	73
Taula 31. Hipòtesis de la nova situació tarifària	73
Taula 32. Despesa anual familiar de el rebut del clavegueram	74
Taula 33. Resultat d'exploració per a l'Any 1 con la hipòtesis de pujada tarifària	76
Taula 34. Calendari d'Execució del Pla d'Inversions nou	77
Taula 35. Percentatge de pujada tarifària necessària reduint la inversió.....	77
Taula 36. Hipòtesis de la nova situació tarifària reduint la inversió	77
Taula 37. Despesa anual familiar del rebut de clavegueram reduint la inversió	78
Taula 38. Resultat d'exploració per a l'Any 1 amb la hipòtesis de pujada tarifària inferior i amb menor inversió	78
Taula 39. Comparació de ambdós escenaris.....	79
Taula 40. Percentatge de pujada tarifària segons tipus d'escenari	80

Índex de Figures

Figura 1. Localització del municipi de Sant Pere de Ribes	10
Figura 2. Evolució de la població al Sant Pere de Ribes. Període 2000-2019	12
Figura 3. Evolució del nombre d'abonats del servei de clavegueram.....	14
Figura 4. EBAR Can Pere la Plana (1/2).....	16
Figura 5. EBAR Can Pere la Plana (2/2).....	16
Figura 6. Distribució de materials de la xarxa de clavegueram residual.....	18
Figura 7. Comparativa de preus mitjans de clavegueram.....	55
Figura 8. Comparativa de Preus Mitjans de clavegueram de diferents municipis. Any 2019.....	56
Figura 9. Percentatge de pujada tarifària segons tipus d'escenari	80

1 OBJECTE

El present informe ha estat elaborat per **PW Advisory & Capital Services** (en endavant, **PWACS**) a petició de l'**Il·lustríssim Ajuntament de Sant Pere de Ribes** (en endavant, Ajuntament) amb l'objecte de realitzar l'anàlisi de les alternatives per a la gestió del servei de clavegueram del municipi, en termes de sostenibilitat i eficiència, tal i com estableix l'article 85.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local (en endavant, LBRL).

L'anàlisi realitzada per **PWACS** inclou no només qüestions econòmiques relatives a la gestió del servei de clavegueram, sinó també jurídiques, tècniques i de tipus social, aspectes que hauran de ser tinguts en compte per part de l'Ajuntament en la presa de decisions.

En concret, **s'abordaran els fonaments jurídics** imprescindibles a l'hora de **determinar la forma de gestió més sostenible i eficient** per al Servei de clavegueram.

Així mateix, s'analitzaran **des d'un punt de vista tècnic els principals paràmetres** que componen aquest servei, com són abonats, dotacions, etc. A continuació, s'estudiaran les **instal·lacions que conformen aquest servei**, incloent una descripció de les mateixes, es realitzarà un **diagnòstic del seu estat** i es proposaran les corresponents actuacions de millora per a l'**optimització de la gestió**.

El servei s'analitzarà també des d'un **punt de vista econòmic**, de cara a avaluar la seva evolució durant els últims anys de gestió i el seu **diagnòstic econòmic actual**. S'estudiaran paràmetres com ara els volums facturats, tarifes d'aplicació i ingressos i costos; així mateix es procedirà a realitzar un estudi de les tarifes actuals del municipi amb l'objectiu de determinar si estan en línia amb les tarifes d'altres municipis de característiques similars.

Una vegada realitzat aquest estudi i diagnòstic, es plantejaran les diferents **propostes futures d'alternatives de gestió i els possibles escenaris econòmics** que en resultin, a partir de les dades estudiades i de les **hipòtesis d'evolució** que **PWACS** considera d'aplicació, en base a la seva dilatada experiència en el sector.

Per això, s'elaborarà el corresponent **model econòmic financer** de gestió com a eina que permet analitzar els diferents escenaris econòmics contemplats. A partir d'aquest model s'estudiarà l'escenari econòmic financer que garanteixi la sostenibilitat del servei per a les diferents alternatives de gestió.

2 TERMINOLOGIA I ABREVIATURES

- ✓ AEAS: Associació Espanyola d'Abastament d'Aigua i Sanejament
- ✓ AGA: Associació Espanyola d'Empreses Gestores dels Serveis d'Aigua Urbana
- ✓ ANR: Aigua No Registrada
- ✓ DA: Disposició Addicional
- ✓ DMA: Directiva Marc de l'Aigua
- ✓ EBAR: Estació de Bombeig d'Aigües Residuals
- ✓ EBIT: Earnings Before Interests and Taxes
- ✓ EBITDA: Earnings Before Interests, Taxes, Depreciations and Amortizations
- ✓ EL: Entitat Local
- ✓ EPEL: Entitat Pública Empresarial Local
- ✓ FCL: Flux de Caixa Lliure
- ✓ GIS: Geographic Information System
- ✓ IAE: Impost d'Activitats Econòmiques
- ✓ INE: Institut Nacional d' Estadística
- ✓ LBRL: Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local
- ✓ LCSP: Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic
- ✓ LDEE: Llei 2/2015, de 30 de març, de Desindexació de l'Economia Espanyola
- ✓ LOEPSF: Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera
- ✓ OA: Organisme Autònom
- ✓ PEF: Pla Econòmic Financer
- ✓ PWACS: PW Advisory & Capital Services
- ✓ PIG: Compte de Pèrdues i Guanys
- ✓ RD: Reial Decret
- ✓ RDL: Reial Decret Legislatiu
- ✓ SINAC: Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum
- ✓ SJCA: Sentència Jutjat Contenciós Administratiu
- ✓ SML: Societat Mercantil Local
- ✓ STS: Sentència Tribunal Suprem
- ✓ TACRC: Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals
- ✓ TRRL: Text Refós de les disposicions legals vigents en matèria de Règim Local
- ✓ VAN: Valor Actualitzat Net
- ✓ WACC: Weighted Average Cost of Capital

3 ANTECEDENTS

El **26 de gener de 2011** es va signar el Contracte Administratiu entre SOREA, Societat Regional de Proveïment d'Aigües S.A. (En endavant, **SOREA**), i l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, derivat de procediment obert en règim de concessió per a la gestió, conservació, neteja i manteniment de el Servei de Clavegueram de Sant Pere de Ribes, de conformitat amb l'acordat en la adjudicació aprovada en Ple el **18 de gener del 2011**.

El **30 de desembre de 2015** van signar entre l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes i **SOREA** els actes de recepció parcial del manteniment i conservació de les obres d'urbanització de sector SUPP-1 de Can Pere de la Plana, polígons 1A i 1B a excepció de la xarxa de clavegueram, fecals o residuals i pluvials, pendents de revisió i acreditació del seu estat per part de l'Entitat Urbanística de Conservació. Finalment, el **29 de desembre del 2016** es van signar els actes de recepció del manteniment i conservació de la xarxa de clavegueram, donant compte d'aquesta a la Junta de Govern Local l'**11 d'abril de 2017**.

El **25 de juliol de 2017** el Ple de la Corporació acorda cedir la gestió, neteja i manteniment de Servei de Clavegueram i cedir els usos de les instal·lacions de sanejament, inclosos els projectes d'urbanització dels Polígons 1A i 1B del Sector de Can Pere de la Plana. Això es realitza en Virtut de la clàusula 2 del contracte de la concessió per a la gestió, conservació, neteja i manteniment del servei de clavegueram del municipi, i de conformitat amb la clàusula 1 del Plec de Condicions Econòmiques Administratives Particulars, aprovats pel Ple de la Corporació de data 19 d'octubre de 2010, i que ha servit de base per a l'adjudicació d'aquest contracte, a mesura que l'Ajuntament recepcioni nous sectors urbanístics, aquest s'aniran incorporant al servei, i el concessionari restarà obligat a iniciar la prestació del Servei en aquest nous sectors i urbanitzacions quan l'Ajuntament així ho determini amb la contraprestació econòmica adient.

4 ANÀLISI TÈCNICA DEL SERVEI DE CLAVEGUERAM

4.1 Àmbit sociodemogràfic i descripció del medi

4.1.1 Situació geogràfica

El municipi de **Sant Pere de Ribes** forma part de la comarca de Garraf, a la província de Barcelona. Es troba situat a sud-oest del massís de Garraf, amb una petita zona costanera.

Conformen el municipi **dos nuclis de població principals**, d'uns 15.000 habitants cada un, separats amb una distància de 5 quilòmetres entre elles (Sant Pere de Ribes i Roquetes). El terme municipal compta amb urbanitzacions que completen la seva configuració demogràfica i territorial : Can Pere de la Plana. Can Lloses-Can Marcer, Mas Alba, Vallpineda, Mas d'en Serra, La Torre Veguer en són algunes d'elles, així com tres llogarets d'origen medieval: Puigmoltó, Les Torres i Vilanoveta

La superfície del municipi és de 40,71 km², una altitud de 44 msnm.

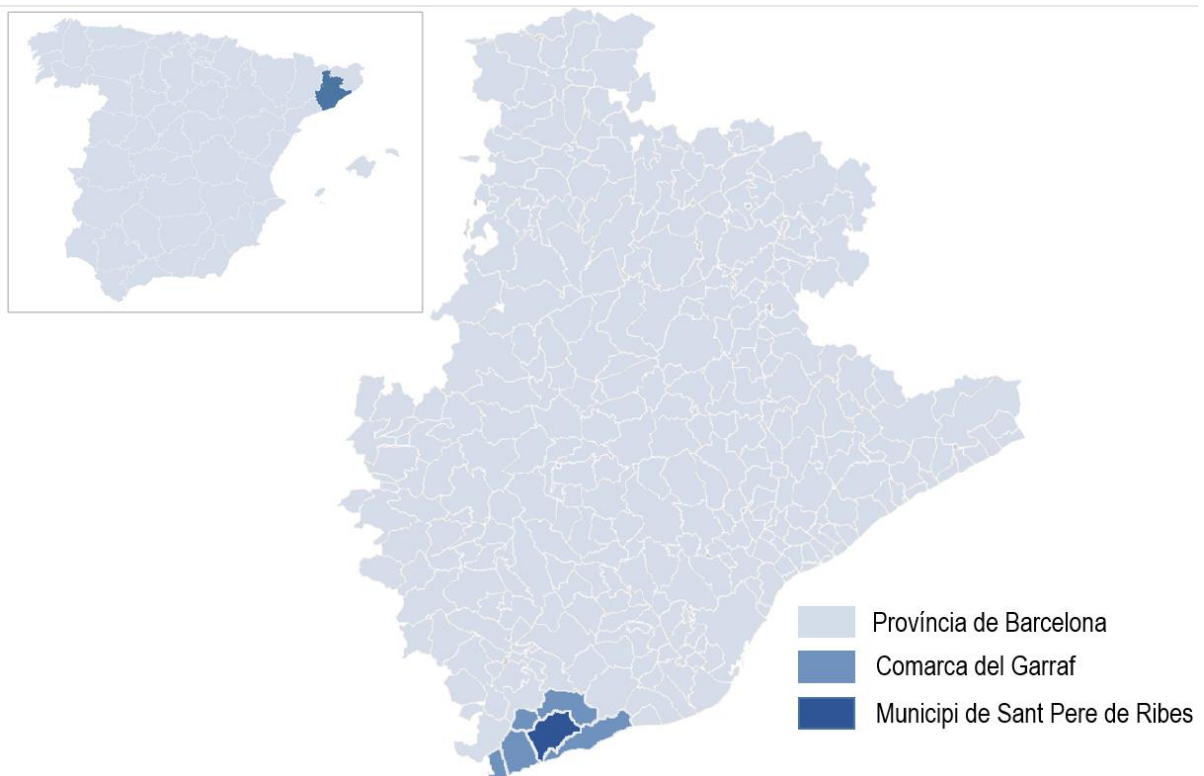

Figura 1. Localització del municipi de Sant Pere de Ribes

4.1.2 Població

Segons l'última revisió del Padró Municipal datat del **1 de gener de 2019** de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), la població del municipi de Sant Pere de Ribes és de 30.719 habitants, resultant en una densitat de població igual a 754,58 hab/km².

L'evolució de la població del municipi entre els anys 2000-2019 és la que es mostra a la taula següent:

Taula 1. Evolució de la població de Sant Pere de Ribes. Període 2000-2019

Evolucions de la població total		
Any	Població (hab.)	Variació (%)
2000	21.976	
2001	22.902	4,21%
2002	23.823	4,02%
2003	24.741	3,85%
2004	25.280	2,18%
2005	26.108	3,28%
2006	26.859	2,88%
2007	27.509	2,42%
2008	28.066	2,02%
2009	28.353	1,02%
2010	28.399	0,16%
2011	28.783	1,35%
2012	29.149	1,27%
2013	28.730	-1,44%
2014	29.339	2,12%
2015	29.666	1,11%
2016	29.842	0,59%
2017	30.142	1,01%
2018	30.658	1,71%
2019	30.719	0,20%

La població ha augmentat un 40% en els últims 19 anys. La tendència de creixement és lineal, amb una petita recessió en 2013, però amb una progressió positiva en el període d'estudi.

Des de 2000, la població ha experimentat **un creixement anual mitjà del 1,79%**.

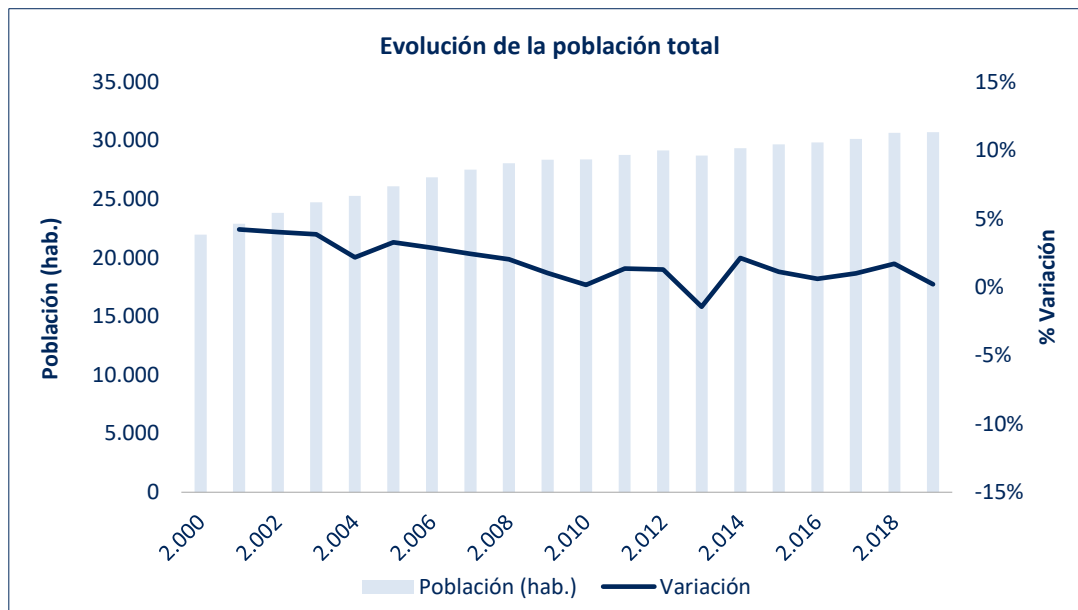

Figura 2. Evolució de la població al Sant Pere de Ribes. Període 2000-2019

Els nuclis de població en què es divideix el municipi de Sant Pere de Ribes són els següents:

Taula 2. Nuclis de població

Nuclis de població	
Entitat de població	Població (2019)
Can Macià	233
Puigmoltó	163
Rocamar	451
Les Roquetes	12.488
Sant Pere de Ribes	12.838
Les Torres	48
Can Lloses	379
Vallpineda	1.205
Els Cards	285
Mas D'En Serra	1.208
Vilanoveta	22
Can Pere de La Plana	362
Els Colls	491
Garrofers	17
Mas Alba	357
Mas Pares D'Alt	52
Torre Veguer	9
Els Vinyals	111
Diseminats	196
Total	30.719

Es pot observar com la majoria de la població està concentrada en els nuclis de Les Roquetes i Sant Pere de Ribes, sent aquests els nuclis principals del municipi.

4.1.3 Situació actual del municipi

Els dos nuclis de població de Sant Pere de Ribes més importants són **el casc urbà de Sant Pere de Ribes i el nucli de Les Roquetes**, situat al costat del límit amb Vilanova i la Geltrú. A banda d'aquests dos nuclis, es consideren nuclis històrics Puigmoltó, Les Torres i Vilanoveta. Respecte a les urbanitzacions, com hem dit abans, les principals en nombre d'habitants són; Mas d'en Serra (1.208 hab), Vallpineda (1.205 hab), els Colls (491 hab) i Rocamar (451 hab).

Urbanísticament a Sant Pere de Ribes conviuen molts tipus diferents d'urbanització. **La zona nord** correspon a la zona antiga amb carrers estrets de traçat irregular, i cases construïdes entre mitjanceres i de pocs pisos. Aquesta tipologia també correspon a Les Parellades i al Palou Alt. **La meitat sud-oest** correspon a un traçat de carrers molt regular, amb carrers amples formats per habitatges unifamiliars, que en alguns casos presenten jardins. **La zona sud-est** comprèn un barri de cases adossades, on el traçat dels carrers també és molt regular. Finalment **la zona centre** està constituïda per edificis construïts entre mitjanceres, que arriben en alguns casos fins als 4 – 5 pisos, encara que la majoria són de dues a tres alçades.

Al nucli de **Les Roquetes** l'urbanisme és molt més homogeni de manera que es pot dividir en dues parts molt diferenciades. Per una banda la **zona sud** formada per carrerons estrets amb un cert traçat regular, amb habitatges de dos a tres pisos construïts entre mitgera i que presenten molta superfície impermeable. Per altra banda la **zona nord** està ocupada per un urbanisme més recent on es troba un traçat de carrers més regular i carrers més amples. En aquesta zona els habitatges estan construïts, la majoria, entre mitgeres, i són de dos a cinc pisos, encara que hi ha algun petit sector d'habitatges adossats i plurifamiliars aïllats de tres a cinc pisos.

El sector de **Mas d'en Serra**, que es troba a cota més elevada i a l'est de Les Roquetes presenta un urbanisme de cases unifamiliars aïllades amb jardí amb poca densitat d'edificacions, amb carrers amples i de traçat irregular.

El **sector de Vilanoveta** s'ubica al nord de les Roquetes, està format pel casc antic de Vilanoveta, amb habitatges unifamiliars entre mitgeres i per un polígon industrial que ocupa una gran superfície, i que s'estén de forma paral·lela a la carretera de Barcelona a Valls.

Puigmoltó correspon a un nucli urbà situat al sud del nucli de Sant Pere i al nord de l'autopista el Garraf A-16. Correspon a un nucli antic de petites dimensions format, per carrers irregulars i estrets, amb habitatges executats entre mitjanceres de dos a tres pisos d'alçada.

L'últim sector que s'estudia és el de **Les Torres**, que també correspon a un nucli antic de petites dimensions amb carrerons estrets i irregulars.

4.2 Abonats del Servei

Segons la informació facilitada, el **nombre d'abonats del Servei de clavegueram** l'any 2019 ascendeix a **11.714**.

A la següent taula es mostra l'**evolució del nombre d'abonats** per al període d'estudi.

Taula 3. Evolució del nombre d'abonats

Clavegueram	2017	2018	2019
Nº abonats	11.444	11.599	11.714

Si s'observa de forma gràfica, es pot comprovar una clara evolució positiva del nombre d'abonats, la qual cosa està directament relacionat amb el creixement de la població estudiant en el punt anterior, ja que l'any 2018 la població augmenta un 1,71% i en aquest cas els abonats pugen 1,35% enfront de l'any anterior, i el 2019 la població augmenta un 0,20% i els abonats un 0,99%:

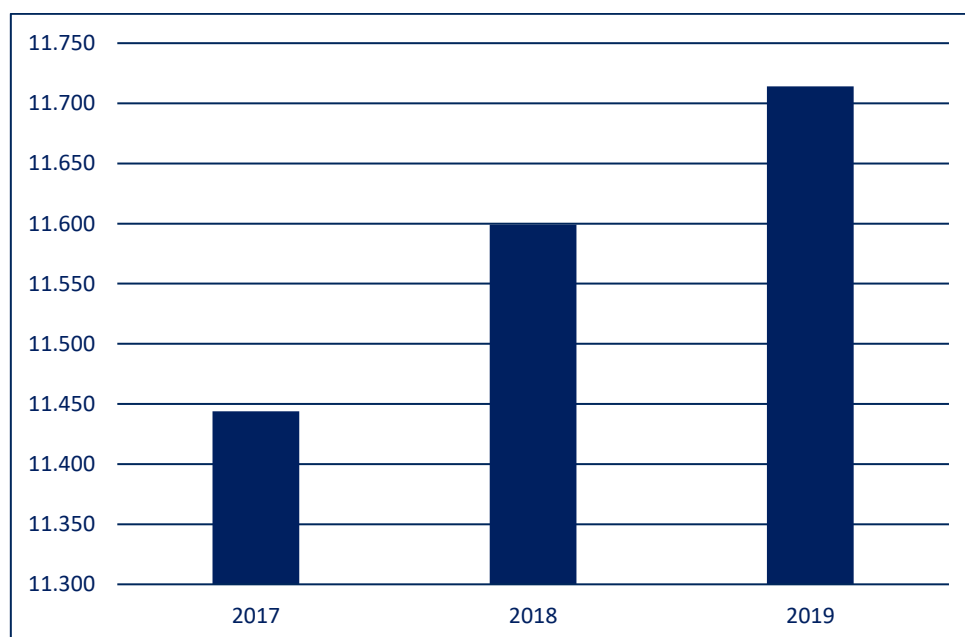

Figura 3. Evolució del nombre d'abonats del servei de clavegueram

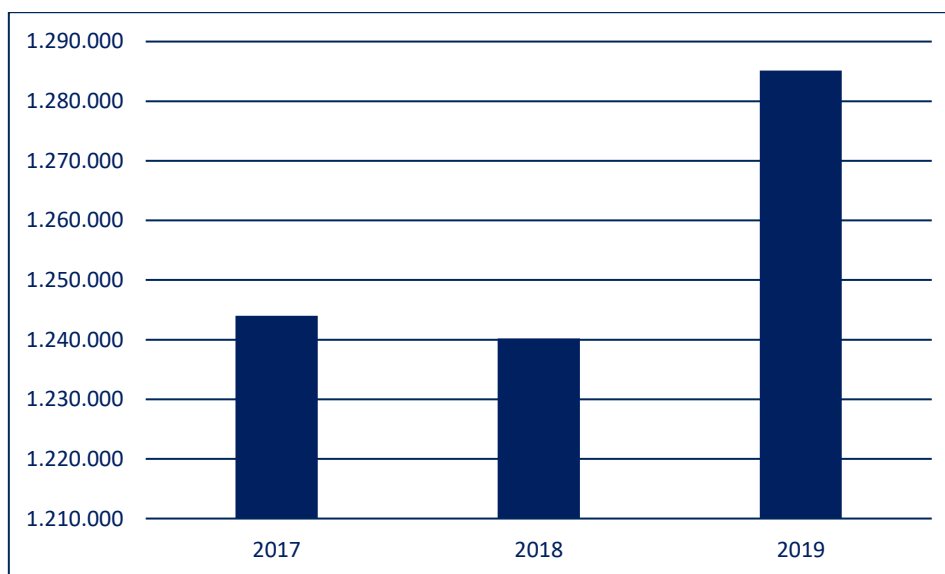
4.3 Volum facturat

El **volum facturat anual** també ascendeix, l'any 2019, a 1.285.143 m³. Observant els volums facturats per al període d'estudi, s'obté la següent taula:

Taula 4. Evolució del volum facturat

Clavegueram	2017	2018	2019
Volum facturat (m ³)	1.244.016	1.240.225	1.285.143

Si es representa de forma gràfica, es comprova com l'any en què menor volum s'ha facturat és l'any 2018, mentre que l'any 2019 té un increment d'un 4% respecte a l'any anterior.

4.4 Descripció de les Infraestructures del Servei

Aquest apartat s'ha elaborat en base a la informació i documentació recopilada per **PWACS**, procedent tant de **SOREA** com de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

Dins del Servei de Clavegueram del municipi de Sant Pere de Ribes, les úniques infraestructures, a part de les canonades, pous, embornals i altres elements propis de el sistema de recollida i conduccions, són les **dues Estacions de Bombament d'Aigua Residual (EBARS)** que existent a la urbanització de Can Pere la Plana (Pineda Parc).

Figura 4. EBAR Can Pere la Plana (1/2)

Figura 5. EBAR Can Pere la Plana (2/2)

4.4.1 Col·lectors generals

Sant Pere de Ribes pertany als sistemes de sanejament de les estacions de depuració d'aigües residuals de Sant Pere de Ribes-Sitges i de Vilanova i la Geltrú.

Dintre de l'àmbit d'actuació del Pla Director, l'EDAR de Sant Pere de Ribes –Sitges rep les aigües residuals del nucli de Sant Pere de Ribes, Can Miret i les Torres, mentre que l'EDAR de Vilanova i la Geltrú, recull les de Vilanoveta i el nucli de les Roquetes.

El col·lector principal de Sant Pere de Ribes del sistema de Sant Pere de Ribes – Sitges, s'inicia a l'alçada de les cases de Can Xum, discorre tot al llarg de la riera de Vilafranca, fins que passa a transcórrer per la riera de Ribes, de manera que rodeja per l'oest el nucli de Sant Pere de Ribes. A l'alçada de Can Macià rebrà en el futur, pel seu marge esquerra, un col·lector que baixarà per la riera de Jafrà. Aigües avall d'aquest punt presenta dues connexions més, la del clavegueram de les Torres i del que baixa de Puigmoltó i els Cards; finalment arriba a l'alçada de la EDAR on es connecta amb el col·lector que prové de Sitges.

Per altra banda, el tram de col·lector general que recull les aigües residuals de les Roquetes i de Vilanoveta i que va a parar a l'EDAR de Vilanova es pot considerar que s'inicia una mica aigües avall dels jardins Rafael Alberti a Les Roquetes i que discorre primer al llarg del torrent de la Masia Nova, i posteriorment al llarg del torrent de la Piera, a la connexió del qual rep un col·lector que baixa per aquest torrent. La part inicial correspon a un tub circular de 600 mm de diàmetre, a l'alçada del torrent de la Piera canvia a 800 mm i posteriorment a la seva part final a 1000 mm de diàmetre, poc abans de connectar-se a l'EDAR. Tots aquests trams de col·lectors descrits funcionen per gravetat.

4.4.2 Xarxa de clavegueram

La **xarxa de clavegueram** te una **longitud total de 99,4 km**. Al seu torn, està dividida en xarxa residual i xarxa pluvial, tenint una longitud de 81.223 m (82%) i 18.177 m (18%) cadascuna respectivament.

Està formada per canonades de formigó, PVC i polietilè, amb diàmetres compresos entre 160 i 1.500 mm, **predominant els canonades de Formigó (78%)** per al cas de la xarxa de clavegueram residual. No obstant això, cal comentar que a la xarxa de clavegueram pluvial es té un percentatge de material desconegut del 55%, de manera que no és possible conèixer amb certesa el material predominant en la mateixa. Es recomana realitzar un aixecament de les xarxes, i la seva posterior digitalització sobre un Sistema d'Informació Geogràfica, amb l'objectiu de conèixer amb exactitud les seves característiques: material, traçat, diàmetre, profunditat, etc. D'aquesta manera es podrà Tenir un coneixement real de la xarxa i es podran prendre les mesures necessàries per a una correcta gestió del servei.

En la següent taula es pot observar la distribució per diàmetres i materials existents en la xarxa de canonades del sistema de clavegueram del municipi de Sant Pere de Ribes:

Taula 5. Distribució de materials i diàmetres de la xarxa residual

Xarxa de clavegueram residual			
Material	Diàmetre (mm)	Longitud (m)	Longitud total (m)
Desconegut	Desconegut	1.015,22	9.649
	400	8.634,07	
Formigó	Desconegut	16,51	63.288
	160	2,70	
	200	5.279,69	
	250	1.100,71	
	300	37.414,93	
	350	41,72	
	400	14.066,18	
	500	1.408,32	
	600	1.984,04	
	700	599,87	
	800	267,24	
	1.000	516,76	
	1.200	589,20	
	Polietilè	200	
300		300,70	
315		295,79	
400		5.834,80	
500		100,63	

Xarxa de clavegueram residual			
Material	Diàmetre (mm)	Longitud (m)	Longitud total (m)
	600	327,83	
	630	139,62	
	700	168,93	
	800	128,32	
PVC	200	48,05	849
	315	732,12	
	400	68,46	
TOTAL			81.223

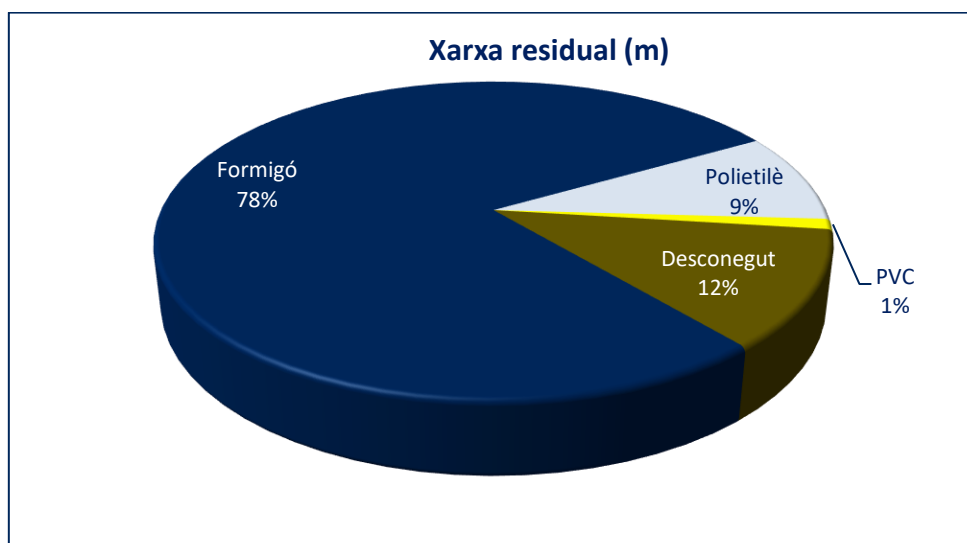

Figura 6. Distribució de materials de la xarxa de clavegueram residual

Taula 6. Distribució de materials i diàmetres de la xarxa pluvial

Xarxa de clavegueram pluvial			
Material	Diàmetre (mm)	Longitud (m)	Longitud total (m)
Desconegut	400	5.566,16	9.909
	500	1.532,89	
	630	1.503,16	
	800	1.000,49	
	1.000	294,99	
	1.200	11,05	
Formigó	300	181,39	1.372
	400	202,82	
	500	64,13	
	630	46,37	
	700	31,20	
	1.000	399,99	
	1.200	389,00	
	1.500	57,04	

Xarxa de clavegueram pluvial			
Material	Diàmetre (mm)	Longitud (m)	Longitud total (m)
Polietilè	160	7,69	6.879
	200	557,64	
	250	65,69	
	300	172,65	
	315	88,86	
	400	2.699,72	
	500	1.364,85	
	600	178,40	
	630	525,36	
	700	70,76	
	800	424,77	
	1000	111,61	
	1.200	611,40	
PVC	200	16,43	16
TOTAL			18.177

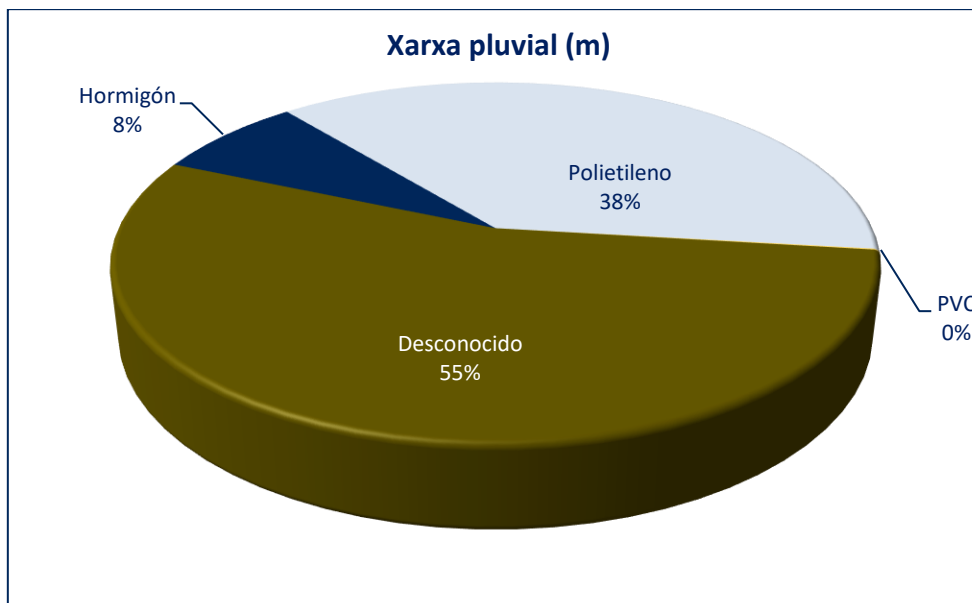

Figura 1. Distribució de materials de la xarxa de clavegueram pluvial

El fibrociment (FC) és un material que s'ha utilitzat històricament. No obstant, la Directiva Europea 99/77/CE, i els seus corresponents transposicions, prohibeixen des de l'any 2005 la comercialització i utilització de totes les fibres d'amiant i dels productes contenint aquestes fibres afegides intencionadament. Per tant, des d'aquest moment, es prohibeix la instal·lació de noves conduccions de fibrociment i s'ha invertit per substituir paulatinament les conduccions existents.

L'existència de **fibrociment a la xarxa de Sant Pere De Ribes és desconeguda**, ja que en xarxa de clavegueram pluvial hi ha un gran percentatge de material desconegut (55%) i un 12% a la xarxa de clavegueram residual, com ja s'ha comentat anteriorment, de manera que no es pot conèixer si dins d'aquest percentatge de material es troba una gran part o no de fibrociment.

4.5 Problemes detectats i recomanacions de millora

En termes generals, el sistema de clavegueram del municipi de Sant Pere de Ribes funciona adequadament; no obstant, **resulta imprescindible realitzar una sèrie d'inversions a la xarxa**, de manera que es mostra a continuació aquelles Recollides al P.D. de l'any 2015, així com sobre importes corresponents.

S'ha d'estudiar conjuntament el drenatge de les aigües pluvials i de les residuals, ja que moltes són les possibles interrelacions entre els dos sistemes de drenatge. En sistemes separatius en que les aigües residuals i pluvials discorren per conductes diferents, **es poden donar casos de sobreeixidors de conductes** d'aigües residuals a pluvials, d'entrada d'aigües de pluja al sistema d'aigües residuals (produïdes per connexions de desguassos particulars al clavegueram), d'irrupció d'aigua de pluja per les tapes dels pous al clavegueram, etc. En el cas de sistemes unitaris la interrelació es fa més evident perquè les aigües negres i les de pluja es transporten pel mateix conducte.

Hidrologicalment, el terme **municipal està creuat de nord a sud, per nombroses rieres i torrents**, entre les quals destaquen les de Vilafranca i Begues, que a l'alçada del nucli de Ribes s'uneixen i canvien de nom per anomenar-se de Ribes, rodegen al nucli i aigües avall del nucli de Ribes rep la riera de Jafra per la seva esquerra i juntes desemboquen a la Mediterrània. Al sector de Roquetes destaca el torrent Terrosa que envolta el nucli de Roquetes pel seu costat oest, aigües avall es connecta per la dreta al Torrent de la Piera per desembocar, posteriorment a la Mediterrània. **Aquests torrents i rieres són per on discorren la majoria dels col·lectors generals que recullen les aigües residuals del municipi, i on van a parar la majoria de les aigües pluvials que precipiten sobre el nucli urbà.** Des del punt de vista d'aigües residuals, el municipi condueix les aigües residuals a dues EDAR, a la de Vilanova i la Geltrú, i a la de Sitges mitjançant els corresponents col·lectors principals.

S'exposen a continuació la totalitat de les actuacions plantejades en el Pla Director elaborat l'any 2015:

Taula 7. Inversions necessàries a realitzar en la xarxa de clavegueram de Sant Pere de Ribes

Codi de actuació	Prioritat	Descripció
1	M	240 m. de col·lector Ø 800 mm
2	A	195,32 m. de col·lector Ø 800 mm i 148 m. de col·lector Ø 1.000 mm
3	M	200 m. de col·lector Ø 800 mm i 250 m. de col·lector Ø 1.000 mm
4	M	280 m. de col·lector Ø 600 mm i 200 m. de col·lector Ø 800 mm
5	M	140 m. de col·lector Ø 800 mm
6	M	320 m. de col·lector Ø 800 mm
7	M	133 m. de col·lector Ø 800 mm
8	A	390 m. de col·lector Ø 800 mm
9	A	380 m. de col·lector Ø 800 mm i 270 m. de col·lector Ø 1.000 mm
10	M	62 m. de col·lector Ø 600 mm
11	B	166 m. de col·lector Ø 600 mm
12	A	434 m. de calaix de 1.200 mm
13	M	Execució de dipòsit de volum útil 1.100 m ³ , inclòs equips i instal·lacions
14	B	5 m. de col·lector Ø 600 mm
15	B	275 m. de col·lector Ø 600 mm
16	A	380 m. de col·lector Ø 800 mm
17	A	12 m. de col·lector Ø 700 mm
18	B	55 m. de col·lector Ø 800 mm
19	M	245 m. de col·lector Ø 800 mm
20	A	100 m. de col·lector Ø 800 mm, 82 m. de col·lector Ø 1.000 mm, 74 m. de col·lector Ø 1.200 mm
21	M	178 m. de col·lector Ø 800 mm, i 72 m. de col·lector Ø 1.000 mm, i un dipòsit de volum útil de 840 m ³
22	B	163 m. de col·lector Ø 800 mm, i 56 m. de col·lector Ø 1.000 mm
23	B	80 m. de col·lector Ø 800 mm
24	B	77 m. de col·lector Ø 800 mm

En el següent apartat es detallen aquelles Actuacions catalogades amb **prioritat alta**, les quals han estat tingudes en compte a l'hora d'elaborar les hipòtesis de el model econòmic pel que fa a Inversions a realitzar.

4.5.1 Actuació nº 8: 390 m. de col·lector Ø 800 mm

- Ubicació: Sant Pere de Ribes
- Import: 370.293,18 €

Es proposa instal·lar un col·lector de 390 metres de Ø 800 mm en els Carrers Galceran i Joan Maragall que reculli l'escorrentia de les conques d'aigües amunt i evacuar-les a la riera. Amb aquesta solució s'evita l'acumulació d'escorrentia en el creuament del C/ Joan Maragall amb C/ Galceran.

4.5.2 Actuació nº 9: 380 m. de col·lector Ø 800 mm i 270 m. de col·lector Ø 1.000 mm

- Ubicació: Sant Pere de Ribes
- Import: 551.926,66 €

Una de las conques genera un gran volum d'escorrentia superficial que aboca a l'Av. dels Cards. El problema que existeix és que si es canalitza tot aquest cabal aigües avall per l'Av. dels Cards, el tram final del carrer Cards, ja existent, serà insuficient per absorbir tota l'aigua. Així doncs, per evitar aquesta situació, es proposa captar el cabal generat d'esta conca en la pròpia Av. dels Cards, i instal·lar un nou col·lector pel C/ Cristòfol Mestres, i que baixi pel C/ Enric Morera.

4.5.3 Actuació nº 12: 434 m. de calaix de 1.200 mm

- Ubicació: Mas den Serra
- Import: 602.979,24 €

Creació d'un interceptor de pluvials a Mas den Serra que intercepti la major part de l'escorrentiu superficial de la part alta de la conca, i el desviï cap al torrent existent a la seva banda nord. La seva finalitat principal és evitar que arribi, des de Mas den Serra, aigua per superfície a Les Roquetes. Com es una obra a un eix principal i és de les prioritàries s'ha contemplat per a que pugui transportar els cabals generats en un pluja de període de retorn de 10 anys. El nou pluvial s'iniciarà a la cruïlla dels carrers Pica d'Estat i de Puigmal amb un tub de 800 mm, continuarà pel carrer Pica d'Estat i Puigpedròs per tornar al de la Pica d'Estats i canviar a un diàmetre de 1.000 mm, diàmetre que no abandonarà fins la seva desembocadura. Després del carrer Pica d'Estats

passarà a l'avinguda de Mas den Serra fins al punt en que desguassi al torrent, a l'alçada del carrer de Puigmal.

4.5.4 Actuació nº 16: 380 m. de col·lector Ø 800 mm

- Ubicació: Les Roquetes
- Import: 250.878,31 €

Es construirà un nou col·lector de diàmetre 800 mm des del carrer Barcelona. En arribar a l'encreuament amb el C/ Jaume I farà un gir per aquest carrer, i seguidament pel C/ Monturiol cap al C/ Miquel Servet. A partir d'aquest punt, es continuarà instal·lant nou col·lector fins a connectar amb el col·lector de pluvials de Ø 1200 mm del C/ Miquel Servet.

4.5.5 Actuació nº 20: 100 m. de col·lector Ø 800 mm, 82 m. de col·lector Ø 1.000 mm, 74 m. de col·lector Ø 1.200 mm

- Ubicació: Mas den Serra
- Import: 160.969,56 €

Creació d'un interceptor de pluvials a Mas den Serra que intercepti la major part de l'escorrentiu superficial de la part alta de la conca, i el desviï cap al torrent existent a la seva banda nord. La seva finalitat principal és evitar que arribi, des de Mas den Serra, aigua per superfície a Les Roquetes. Com es una obra a un eix principal i és de les prioritàries s'ha contemplat per a que pugui transportar els cabals generats en un pluja de període de retorn de 10 anys. El nou pluvial s'iniciarà a la cruïlla dels carrers Pica d'Estat i de Puigmal amb un tub de 800 mm, continuarà pel carrer Pica d'Estat i Puigpedròs per tornar al de Pica d'Estats i canviar a un diàmetre de 1.000 mm, diàmetre que no abandonarà fins la seva desembocadura. Després del carrer Pica d'Estats passarà a l'avinguda de Mas den Serra fins al punt en que desguassi al torrent, a l'alçada del carrer de Puigmal.

4.5.6 Resum de les actuacions

A tall de resum, es mostra en la següent taula les Actuacions anteriorment comentades:

Taula 8. Resum de les actuacions a emprendre

Actuació	Ubicació	Import
Actuació número 8	St. Pere de Ribes	370.293,18 €
Actuació número 9	St. Pere de Ribes	551.926,66 €
Actuació número 12	Mas d'en Serra	602.979,24 €
Actuació número 16	Les Roquetes	250.878,31 €
Actuació número 20	Mas D'en Serra	160.969,56 €
Total		1.937.046,95 €

5 ASPECTES JURÍDICS

En el present apartat s'abordaran els fonaments jurídics imprescindibles a l'hora de determinar la forma de gestió més sostenible i eficient para el Servei de clavegueram per part de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

5.1 Consideracions prèvies

L'**eficàcia**, com a principi jurídic de la actuació administrativa, apareix consagrada en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola de 1978 (en endavant, CE) d'acord amb el qual:

“L'Administració Pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la llei i al Dret”

El **concepte d'eficàcia** ha estat profusament estudiat en els àmbits de l'economia i de la teoria de l'organització. En general, el concepte apareix lligat als d'eficiència i economia, per la qual cosa resulta necessari definir succintament el seu significat a efectes de determinar la seva rellevància en el present informe.

En general, pot assenyalar-se que **l'eficàcia suposa la consecució dels objectius pretesos, l'eficiència exigeix que aquests resultats siguin obtinguts amb la menor utilització possible de recursos** i l'economia pretén que els recursos siguin obtinguts al menor cost possible.

Cenyint-nos ja en l'àmbit de l'Administració Pública, la referència constitucional a l'eficàcia s'ha vinculat per la doctrina de forma unànime a l'eficiència, de tal manera que l'exigència constitucional s'ha interpretat en el sentit que **l'actuació administrativa ha de ser eficaç** (és a dir, ha d'obtenir els resultats pretesos) **però també eficient** (la utilització dels recursos necessaris per a l'obtenció del resultat ha de ser l'òptima, considerant les opcions racionalment disponibles). En definitiva, com assenyala GOMEZ-POMAR (Es pot mesurar l'eficiència de les Administracions Públiques? En l'Administració Pública que Espanya necessita, Cercle d'Empresaris 2007), *el concepte d'eficàcia administrativa ha de referir-se “(...) tant a la capacitat de les Administracions Públiques d'aconseguir els objectius que es proposa com també, això sí, d'assolir-los utilitzant només els recursos que siguin estrictament necessaris. Podrem afirmar que les Administracions són eficients, en aquesta dimensió, si assoleixen els objectius assenyalats i si ho fan utilitzant els recursos de manera eficient en sentit estricte”*. Amb similar criteri integrador, PAREJO ALFONSO (PAREJO ALFONSO, L. L'eficàcia, principi d'actuació en l'actuació de l'Administració, en Eficàcia i Administració. Tres Estudis. INAP, Madrid 1995) defineix l'eficàcia

com “la producció intencionada d’una realitat com a resultat de l’acció d’un agent (cabdalment l’Administració) idoni per obrar en tal sentit i complida conforme al programa legal pertinent. Com a criteri de tota actuació administrativa, l’eficàcia engloba necessàriament l’eficiència i l’economia en l’execució de la despesa pública encomanada a l’Administració”:

En aquesta línia, el principi de sostenibilitat financera (consagrat en l’article 135 de la Constitució Espanyola i desenvolupat per la Llei Orgànica 2/2012 de 27 d’abril, d’estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera – LEOPSF) sotmet a les actuacions de les Administracions Públiques als principis de sostenibilitat financera – article 4 – i eficiència en l’assignació de recursos públics – article 7 – que s’estableix en l’apartat 2n del citat precepte assenyalant que “La gestió dels recursos públics estarà orientada per l’eficàcia, l’eficiència, l’economia i la qualitat, a la fi de les quals s’aplicaran polítiques de racionalització de la despesa i de millora de la gestió del sector públic”. Cal destacar que la sostenibilitat, entesa com la “(...) capacitat per finançar compromisos de despesa presents i futurs dins dels límits de dèficit, deute públic i morositat de deute comercial conforme a l’establert en aquesta Llei, la normativa sobre morositat i en la normativa europea” pressuposa l’eficàcia – entesa en el sentit ampli abans considerat-.

5.2 Models de gestió

L’article 85 de la **Llei de Bases del Règim Local (LBRL)** estableix **els diferents models de gestió de serveis públics** i les particularitats entre ells.

En el seu primer incís indica que:

1. Són serveis públics locals els que presten les entitats locals en l’àmbit de les seves competències.

El segon incís d’aquest article estableix que:

Els serveis públics de competència local s’hauran de gestionar de la manera més sostenible i eficient entre les enumerades a continuació:

A) Gestió directa:

- a) *Gestió per la pròpia Entitat Local*
- b) *Organisme Autònom local*
- c) *Entitat pública empresarial local*
- d) *Societat mercantil local, el capital social de la qual sigui de titularitat pública*

Només es podrà fer ús de les formes previstes a les lletres c) (Entitat pública empresarial local) i d) (Societat mercantil local, el capital de la qual sigui de titularitat pública) quan quedi acreditat mitjançant memòria justificativa elaborada a l'efecte que resulten més sostenibles i eficients que les formes disposades a les lletres a) (Gestió per la pròpia Entitat Local) i b) (Organisme Autònom local), per la qual cosa s'hauran de tenir en compte els criteris de rendibilitat econòmica i de recuperació de la inversió. A més, haurà de constar a l'expedient la memòria justificativa de l'assessorament rebut que s'elevà al Ple per a la seva aprovació on s'hi inclouran els informes sobre el cost del servei, així com, el suport tècnic rebut, que hauran de ser publicitats. A aquests efectes, es sol·licitarà informe de l'interventor local qui valorarà la sostenibilitat financera de les propostes plantejades, de conformitat amb el previst en l'article 4 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera.

B) Gestió indirecta, mitjançant les diferents formes previstes per all contracte de gestió de serveis públics en el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat per Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, [entengui's referit al contracte de concessió de Serveis Públics amb l'entrada en vigor de la Llei 9/2017, que deroga el RDL 3/2011].

Així mateix, el Text refós de la Llei municipal i de Règim Local de Catalunya (TRLMC), article 249 del Decret Legislatiu 2/2003, estableix igualment que la facultat d'establir el sistema de gestió dels serveis públics correspon a la potestat d'autoorganització dels ens locals, partint de la premissa que aquest hauran de gestionar-se de la forma més sostenible i eficient.

En els següents apartats es descriuen cadascun dels models de gestió i es mostren les principals diferències entre ells.

5.2.1 Gestió directa

La **gestió per la pròpia Entitat Local** se ve recollida en el Reglament d'Obres, Activitats i Serveis de Ens Locals), aprovat mitjançant el Decret 179/1995 de 13 de juny (ROAS, en endavant), en el següent sentit, en el capítol 2, secció primera i en els articles 190 i següents:

Gestió directa ordinària

Article 190

Objecte

190.1 En l gestió directa per la mateixa organització indiferenciada de l'ens local, aquest assumeix i centralitza el servei, exerceix de forma exclusiva les potestats de direcció i de gestió sobre aquell, utilitza el personal directament dependent de la mateixa corporació i assumeix el risc derivat de la gestió.

190.2 Els mitjans personals i materials del servei s'adscriuen i s'integren en el pressupost de l'ens local.

190.3 La gestió econòmica dels serveis gestionats de manera centralitzada resta subjecta a la funció d'intervenció i del control intern financer i d'eficàcia.

Article 191

Direcció i administració del servei

191.1 La direcció superior dels serveis correspon al president de la corporació o el membre d'aquesta en qui delegui o en qui es desconcentri mitjançant una disposició general a proposta d'aquell, sens perjudici de la direcció tècnica que correspongui al cap del servei respectiu.

191.2 Per a la gestió del servei es pot designar un administrador, les funcions del qual són simplement de gestió amb exclusió de les disposició de capitals i de caràcter resolutori.

Mentre que la gestió directa mitjançant un ens diferenciat ve regulada en la secció 2 del ROAS a partir dels articles 192 i següents, on es fa referència als diferents ens com poden ser els Organisme Autònoms Locals, Epels o les Societats Mercantils Locals, que desenvoluparem més endavant.

Gestió directa per mitjà d'una organització especial

Article 192

Organització especial

192.1 La gestió directa de serveis per l'ens local es pot realitzar per mitjà d'una organització especial, sense personalitat jurídica, composta per un consell d'administració i una gerència, sens perjudici que la naturalesa del servei exigeixi l'adopció d'una altra forma d'organització, mitjançant la creació d'altres òrgans complementaris.

192.2 L'acord pel qual s'estableix que un servei el gestiona directament l'ens local mitjançant una organització especial ha d'incloure els aspectes orgànics i de

funcionament i, si s'escau, la desconcentració de funcions, d'acord amb la reglamentació del mateix servei.

Societat mercantil amb capital íntegrament públic

Article 211

Règim

211.1 Els serveis locals de caràcter econòmic es poden gestionar directament per mitjà d'una societat mercantil.

211.2 En aquest cas, el servei s'exerceix en règim d'empresa privada i el capital social pertany íntegrament a l'ens local.

211.3 La societat ha d'adoptar la forma de responsabilitat limitada o de societat anònima i actua amb subjecció a les normes de dret mercantil, sens perjudici de les matèries exceptuades per l'acord de creació, les referents a les funcions de direcció i vigilància que exerceixi l'ens local sobre ella i les de contractació i d'altres de caràcter administratiu a què es refereixen els articles 217 i 225 d'aquest Reglament.

Es a dir:

1. Si no es constitueix un òrgan especial:

- La gestió s'exerceix sense intermediaris, és a dir, no es crea cap persona jurídica distinta de l'Ajuntament, de manera que tots els poders de decisió i gestió es retenen per la Corporació de mode exclusiu.
- L'Entitat assumeix el seu propi risc, és a dir, absorbeix sense limitació les pèrdues del serveis que sosté.
- El servei es realitza mitjançant funcionaris de plantilla i obrers retribuïts amb fons del pressupost ordinari.
- El règim financer del servei es desenvoluparà dins les límits de l'indicat pressupost.
- Podrà designar-se un Administrador del Servei, que sigui funcionari de plantilla, sense facultats per al maneig de cabals ni per a l'adopció de resolucions.
- Els serveis que impliquin exercici d'autoritat només podran ser atesos per gestió directa sense òrgan especial.

2. En el supòsit de creació d'un òrgan especial d'administració es constituirà un Consell d'Administració, a proposta del qual podrà designar-se un gerent que podrà ser

funcionari o un contractat laboral, a més de la composició dels seus òrgans directius i l'estructura de funcionament.

En concret i pel que fa aquest òrgans de gestió diferenciada, **la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic regula els diferents vehicles (organismes autònoms estatals, entitats públiques empresarials i societats mercantils)** existents en l'ordenament jurídic perquè l'Administració dugi a terme les seves funcions. Malgrat ser una llei estatal, es directament aplicable a l'àmbit local (Ajuntaments).

La diferència entre els organismes autònoms (OA), entitats públiques empresarials locals (EPEL) i societats mercantils locals (SML) es basa en dos criteris: la naturalesa de les activitats i el Dret al què es sotmeten:

1. **Organismes Autònoms (OA)** (Arts. 98 al 102 Llei 40/2015). Realitzen activitats fonamentalment administratives i es sotmeten plenament al dret públic.

Les seves principals característiques són:

1. Els organismes autònoms **són entitats de dret públic**, amb personalitat jurídica pròpia, tresoreria i patrimoni propis i autonomia en la seva gestió, que desenvolupen activitats pròpies de l'Administració Pública, totes les activitats de foment, de prestacions, de gestió de serveis públics o de producció de béns de interès públic, susceptibles de contraprestació, en qualitat d'organitzacions instrumentals diferenciades i dependents d'aquesta.
2. Els organismes autònoms depenen de l'Administració Local a la què correspon la seva direcció estratègica., l'avaluació dels resultats de la seva activitat i el control d'eficàcia.
3. Amb independència de quina sigui la seva denominació, quan un organisme públic tingui la naturalesa jurídica d'organisme autònom haurà de constar en la seva denominació la indicació <<organisme autònom>> o la seva abreviatura <<O.A.>>.
4. Els organismes autònoms es regiran pel disposat en la Llei 40/2015, en la seva llei de creació, els seus estatuts, la Llei de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic, la Llei 33/2003, de 3 de novembre, i la resta de les normes de dret administratiu general i especial que li sigui d'aplicació. En defecte de forma administrativa, s'aplicarà el dret comú.

5. **El personal al servei dels organismes autònoms serà funcionari o laboral**, i es regirà pel previst en el Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic i per la normativa laboral.

El nomenament dels titulars dels òrgans dels organismes autònoms es regirà per les normes aplicables a l'Administració. El titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme tindrà atribuïdes, en matèria de gestió de recursos humans, les facultats que li assigni la legislació específica. L'organisme autònom estarà obligat a aplicar les instruccions sobre recursos humans dictades pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i a comunicar-li a aquest departament tots els acords o resolucions que adopti en aplicació del règim específic de personal establert en la seva Llei de creació o en els seus estatuts.

6. **La contractació dels organismes autònoms s'ajustarà al disposat en la legislació sobre contractació del sector públic.** El titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme autònom serà l'òrgan de contractació.
7. Els organismes autònoms tindran, per al compliment dels seus objectius, un **patrimoni propi**, diferent del de l'Administració Pública, integrat pel conjunt de béns i drets dels que siguin titulars.
8. La gestió i administració dels seus béns i drets propis, així com d'aquells del Patrimoni de l'Administració que se'ls hi adscriu per al compliment dels fins, serà exercit d'acord amb l'establert per als organismes autònoms en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.
9. Els **recursos econòmics** dels organismes autònoms podran provenir de les següents fonts:
 - a. Els béns i valors que constitueixen el seu patrimoni.
 - b. Els productes i rendes d'aquest patrimoni.
 - c. Les consignacions específiques que tinguessin assignades en els pressupostos de l'Administració Local.
 - d. Les transferències corrents o de capital que procedeixin de l'Administració o entitats públiques.
 - e. Les donacions, llegats, patrocinis i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.

f. Qualsevol altre recurs que estiguin autoritzats a percebre, segons les disposicions per les què es regeixin o que poguessin ser-los-hi atribuïts.

10. Els organismes autònoms aplicaran el règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat i de control establert per la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària.

2. **Les entitats públiques empresarials locals** (Arts. 103 al 108 Llei 40/20105). Les EPEL realitzen activitats de prestació de serveis o producció de béns susceptibles de contraprestació econòmica i, tot i quan són regits en general per Dret privat, els resulta aplicable el règim del dret públic en relació amb l'exercici de potestats públiques i amb determinats aspectes del seu funcionament.

Les seves principals característiques són:

1. Les entitats públiques empresarials són entitats de Dret públic, amb personalitat jurídica pròpia, patrimoni propi i autonomia en la seva gestió, que es financen majoritàriament amb ingressos de mercat i que, juntament amb l'exercici de potestats administratives, desenvolupen activitats prestacionals, de gestió de serveis o de producció de béns d'interès públic, susceptibles de contraprestació.
2. Les entitats públiques empresarials depenen de l'Administració Local o d'un Organisme autònom vinculat o dependent d'aquesta, al qual li correspon la direcció estratègica, l'avaluació dels resultats de la seva activitat i el control d'eficàcia.
3. Amb independència de quina sigui la seva denominació, quan un organisme públic tingui naturalesa jurídica d'entitat pública empresarial haurà de constar en la seva denominació la indicació d'«entitat pública empresarial local» o la seva abreviatura «E.P.E.L.».
4. Les **entitats públiques empresarials es regeixen pel Dret privat**, excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de les potestats administratives que tinguin atribuïdes i en els aspectes específicament regulats per a les mateixes en aquesta Llei, en la seva Llei de creació, els seus estatuts, la Llei de Procediment Administratiu Comú, la Llei 9/2017, de 8 de novembre, i la resta de les normes de dret administratiu general i especial que li siguin d'aplicació.

5. Les potestats administratives atribuïdes a les entitats públiques empresarials només poden ser exercides per aquells òrgans d'aquestes als que en els estatuts se'ls assigni expressament aquesta facultat.
6. No obstant, als efectes d'aquesta Llei, els òrgans de les entitats públiques empresarials no són assimilables pel que fa al seu rang administratiu al dels òrgans de l'Administració, excepte les excepcions que, a determinats efectes, es fixin, en cada cas, en els seus estatuts.
7. **El personal de les entitats públiques empresarials es regeix pel Dret laboral,** amb les especificacions disposades en aquest article i les excepcions relatives als funcionaris públics de l'Administració, els quals es regiran pel previst en el Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, i demés normativa reguladora dels funcionaris públics o per la normativa laboral.
8. La selecció del personal laboral d'aquestes entitats es realitzarà conforme a les següents regles:
 - a. El personal directiu, que es determinarà en els estatuts de l'entitat, serà nomenat d'acord amb els criteris establerts en l'apartat 11 de l'article 55 de la Llei 40/2015, atenent a l'experiència en l'exercici de llocs de responsabilitat en la gestió pública o privada.
 - b. La resta del personal serà seleccionat mitjançant convocatòria pública basada en els principis d'igualtat, mèrit i capacitat.
9. La determinació i modificació de les condicions retributives, tant del personal directiu com de la resta del personal, requeriran l'informe conjunt, previ i favorable d'Intervenció.
10. Intervenció efectuarà, amb la periodicitat adequada, controls específics sobre l'evolució de les despeses de personal i de la gestió dels seus recursos humans, conforme als criteris prèviament establerts pels mateixos.
11. La Llei de creació de cada entitat pública empresarial haurà de determinar les condicions conforme a les quals, els funcionaris podran cobrir destins en la referida entitat, i establirà, així mateix, les competències que a la mateixa corresponguin sobre aquest personal que, en tot cas, seran les que tinguin legalment atribuïdes els Organismes autònoms.

12. La contractació de les entitats públiques empresarials es regeix per les previsions contingudes al respecte en la legislació de contractes del sector públic.
13. Les entitats públiques empresarials tindran, per al compliment dels seus fins, un **patrimoni propi**, diferent del de l'Administració Pública, integrat pel conjunt de béns i drets dels que siguin titulars.
14. La gestió i administració dels seus béns i drets propis, així com d'aquells del Patrimoni de l'Administració que se'ls adscriu per al compliment dels seus fins, serà exercida com a acord amb el previst en la Llei 33/2003, de 3 de novembre.
15. Les entitats públiques empresarials podran finançar-se amb els ingressos que es derivin de les seves operacions, obtinguts com a contraprestació de les seves activitats comercials, i amb els recursos econòmics que provenguin de les següents fonts:
 - a. Els béns i valors que constitueixen el seu patrimoni.
 - b. Els productes i rendes d'aquest patrimoni i qualsevol altre recurs que pogués ser-li atribuït.Excepcionalment, quan així ho prevegi la Llei de creació, podrà finançar-se amb els recursos econòmics que provenguin de les següents fonts:
 - c. Les consignacions específiques que tinguessin assignades en els Pressupostos de l'Ens Local.
 - d. Les transferències corrents o de capital que procedeixen d'Administracions o entitats públiques.
 - e. Les donacions, llegats, patrocinis i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.
16. Les entitats públiques empresarials **es finançaran majoritàriament amb ingressos de mercat**. S'entén que es financen majoritàriament amb ingressos de mercat quan tinguin la consideració de productor de mercat de conformitat amb el Sistema Europeu de Comptes. S'entén per producció de mercat la que es ven o cedeix en el mercat, o es destina a aquesta finalitat.
17. Les entitats públiques empresarials aplicaran el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat i de control establert per la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària. D'acord amb aquesta Llei, les entitats

públiques empresarials elaboraran un pressupost d'exploració que detallarà els recursos i dotacions anuals corresponents. Així mateix, formaran un pressupost de capital amb el mateix detall. Els pressupostos d'exploració i de capital s'integraran en els Pressupostos de l'Administració. D'altra banda, formularan anualment un programa d'actuació plurianual.

3. **Societat mercantil local** (Arts. 111 al 117 Llei 40/2015). Les seves característiques principals són:

1. S'entén per societat mercantil local aquella societat sobre la que s'exerceix control local:
 - a. Bé perquè la participació directa en el seu capital social de la Corporació Local sigui superior al 50 per 100.
 - b. Bé perquè la societat mercantil es trobi en el supòsit previst en l'article 5 del Reial Decret Legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, que aprova el text refós del Mercat de Valors respecte de l'Administració Pública o dels seus organismes públics vinculats o dependents.
2. En la denominació de les societats mercantils que tinguin la condició de locals, hi haurà de figurar necessàriament la indicació <<societat mercantil local>> o la seva abreviatura <<S.M.L.>>.
3. Les entitats integrants del sector públic institucional, pel que fa a titulars del capital social de les societats mercantils estatals, perseguiran l'eficiència, transparència i bon govern en la gestió de aquestes societats mercantils, per la qual cosa promouran les bones pràctiques i codis de conducta adequats a la naturalesa de cada entitat. Tot això sense perjudici de la supervisió general que exercirà l'accionista sobre el funcionament de la societat mercantil estatal, conforme preveu la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.
4. Les societats mercantils es registren pel previst en la Llei 40/2005, pel previst en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, i per l'**ordenament jurídic privat**, excepte en les matèries en que li sigui d'aplicació la normativa pressupostària, comptable, de personal, de control economicofinancer i de contractació. En cap cas podran disposar de facultats que impliquin l'exercici de l'autoritat pública, sense perjudici de que excepcionalment la Llei pugui atribuir-li l'exercici de potestats administratives.

5. La **creació d'una societat mercantil local** o l'adquisició d'aquest caràcter de forma sobrevinguda serà autoritzada mitjançant acord del Ple de l'Ajuntament que haurà de ser acompanyat d'una proposta d'estatuts i un **pla d'actuació** que contindrà, almenys:
 - a. Les raons que justifiquen la creació de la societat per no poder assumir aquestes funcions una altra entitat ja existent, així com la inexistència de duplicitats. A aquests efectes, s'haurà de deixar constància de l'anàlisi realitzada sobre l'existència d'òrgans o entitats que desenvolupen activitats anàlogues sobre el mateix territori i població i les raons per les quals la creació de la nova societat no entraña duplicitat amb entitats existents.
 - b. Una anàlisi que justifiqui que la forma jurídica proposada resulta més eficient enfront de la creació d'un organisme públic o altres alternatives d'organització que s'hagin descartat.
 - c. Els objectius anuals i els indicadors per a mesurar-los.
6. A l'acord de creació de la SML s'acompanyarà un informe preceptiu favorable de la Intervenció de l'Ajuntament que valorarà el compliment del previst en aquest article.
7. Les societats mercantils locals aplicaran el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat i de control establert per la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària. D'acord amb aquesta Llei, les societats mercantils elaboraran un pressupost d'explotació que detallarà els recursos i dotacions anuals corresponents. Així mateix, formaran un pressupost de capital amb el mateix detall. Els pressupostos d'explotació i de capital s'integraran en els Pressupostos de l'Administració. D'altra banda, formularan anualment un programa d'actuació plurianual.
8. El **Programa d'Actuació Plurianual** mencionat en l'apartat anterior inclourà un pla d'actuació anual que servirà de base per al control d'eficàcia de la societat. La falta d'aprovació del pla d'actuació dins del termini anual fixat, per causa imputable a la societat i fins que s'esmeni l'omissió, portarà aparellada la paralització de les aportacions que hagin de realitzar-se a favor de la societat amb càrrec als pressupostos de l'Administració.
9. La liquidació d'una SML recaurà en un òrgan de l'Administració Local.

10. La responsabilitat que li correspongui a l'empleat públic com a membre del consell d'administració serà directament assumida per la Corporació Local que el designà.
11. La Corporació Local podrà exigir d'ofici a l'empleat públic que el designà com a membre del consell d'administració la responsabilitat en que hagués incorregut pels danys i perjudicis causats en els seus béns o drets quan hagués concorregut frau, o culpa o negligències greus, conforme al previst en les lleis administratives en matèria de responsabilitat patrimonial.
12. A l'autoritzar la constitució d'una societat mercantil amb forma de societat anònima, d'acord amb el previst en l'article 166.2 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, la Corporació Local podrà atribuir a una Regidoria, les competències de la qual guardin una relació específica amb l'objecte social de la societat, la tutela funcional de la mateixa.
13. En absència d'aquesta atribució expressa correspondrà íntegrament a la Corporació Local.
14. La regidoria de tutela exercirà el control d'eficàcia i instruirà a la societat pel que fa a les línies d'actuació estratègica i establirà les prioritats en l'execució de les mateixes, i proposarà la seva incorporació a els Pressupostos locals, prèvia conformitat, pel que fa als seus aspectes financers, de l'organisme públic que sigui titular del seu capital.
15. En casos excepcionals, degudament justificats, el titular del departament al què correspongui la seva tutela podrà donar instruccions a les societats, perquè realitzin determinades activitats, quan resulti d'interès públic la seva execució.
16. Quan les instruccions que imparteixi la Regidoria de tutela impliquin una variació dels Pressupostos, l'òrgan d'administració no podrà iniciar la complementació de la instrucció sense comptar amb l'autorització de l'òrgan competent per efectuar la modificació corresponent.
17. En aquest cas, els administradors de les societats a les què s'hagin impartit aquestes instruccions actuaran diligentment per a la seva execució, i quedaran exonerats de la responsabilitat prevista en l'article 236 del Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova del text refós de la Llei de Societats de Capital, si del compliment d'aquestes instruccions se'n derivessin conseqüències lesives.

18. Les societats mercantils elaboraran anualment un pressupost d'exploració i capital i un pla d'actuació que forma part del Programa Plurianual, que s'integraran amb el Pressupost de l'Ens Local. El Programa continuarà la revisió del pla de creació.
19. Les societats mercantils formularan i rendiran els seus comptes d'acord amb els principis i normes de comptabilitat recollits en el Codi de Comerç i el Pla General de Comptabilitat i disposicions que el desenvolupen.
20. Sense perjudici de les competències atribuïdes al Tribunal de Comptes, la gestió econòmic-financera de les societats mercantils estatals estarà sotmesa al control de la Intervenció.
21. El **personal de les societats mercantils**, inclòs el que tingui condició de directiu, **es regirà pel Dret laboral**, així com per les normes que li siguin d'aplicació en funció de la seva adscripció al sector públic, incloent sempre entre les mateixes la normativa pressupostària, especialment el que s'estableixi en les Lleis de Pressupostos.

Taula 9. Quadre resum de característiques dels Organismes Autònoms, Entitats Públiques Empresariales i Societat Mercantil Pública

DENOMINACIÓ	ABREVIATURA	OBJECTE	RÈGIM JURÍDIC	FINANÇAMENT	PERSONAL	CONTRACTACIÓ
Organismes Autònoms	O.A.	Realitzen <u>activitats fonamentalment administratives</u>	<p>Íntegrament <u>Dret Públic</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Entitat de Dret Públic -Personalitat jurídica pròpia -Autonomia en la gestió -Tresoreria i patrimoni propi 	<p>Recursos econòmics:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) béns i valors que constitueixen el seu patrimoni b) els productes i rendes d'aquest patrimoni c) consignacions especials dels pressupostos d) transferències de l'Administració e) donacions privades f) altres recursos <p>Aplica el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat, i de control establert per la Llei 44/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària</p>	Es regeixen pel sistema de funcionari o personal laboral	S'adapta a la legislació sobre contractació del sector públic
Entitats Públiques Empresariales	E.P.E.L.	Realitzen activitats de prestació de serveis o producció de béns susceptibles de contraprestació econòmica	<p>En general pel <u>Dret Privat</u>, excepte l'exercici de potestats públiques i en aspectes del seu funcionament (formació de la voluntat dels seus òrgans) que es regeixen pel <u>Dret Públic</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Entitat de Dret Públic -Personalitat jurídica pròpia -Autonomia en la gestió -Tresoreria i patrimoni propi 	<p>Majoritàriament amb ingressos de mercat que deriven de les seves operacions obtinguts com a contraprestació de les seves activitats comercials i per:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) béns i valors que constitueixen el seu patrimoni 	Es regeix pel Dret Laboral, excepte que afecte a funcionaris públics	S'adapta a la legislació sobre contractació del sector públic

DENOMINACIÓ	ABREVIATURA	OBJECTE	RÈGIM JURÍDIC	FINANÇAMENT	PERSONAL	CONTRACTACIÓ
				b) els productes i rendes d'aquest patrimoni c) consignacions especials dels pressupostos d) transferències de l'Administració e) donacions privades Aplica el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat, i de control establert per la Llei 44/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària		
Societat Mercantil Local	S.M.L.	-En els casos en què la participació pública és superior al 50% del seu capital. -Es crea per Acord de Ple amb proposta d'estatuts i pla d'actuació (justificació de la seva creació, la forma jurídica proposada, objectes anuals i indicadors per a mesurar-los)	Ordenament privat excepte en el que els sigui d'aplicació la normativa pressupostària comptable, de personal, de control eco-financer i contractació.	Aplica el règim pressupostari, econòmic-financer, de comptabilitat, i de control establert per la Llei 44/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària -Elaboraran un pressupost d'exploració i capital i un Pla d'Actuació -Sotmesa al control d'Intervenció	Es regeix pel Dret Laboral	S'adapta a la legislació sobre contractació del sector públic

5.2.2 Gestió indirecta

En cas que s'optés per continuar la prestació del servei a través de la **gestió indirecta** s'ha de tenir en compte l'entrada en vigor de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, en endavant LCSP. De tal manera que la prestació del servei de clavegueram de forma indirecta únicament podrà registrar-se mitjançant un contracte de concessió de serveis de les característiques del qual es detallen a continuació.

Contracte de concessió de serveis

Ve regulat en els articles 15, 29 i del 284 al 297 de la LCSP.

Ve definit en l'article 15 de la LCSP com:

- 1. El contracte de concessió de serveis es aquell en virtut del qual un o varis poders adjudicadors encomanen a títol onerós a una o vàries persones, naturals o jurídiques, la gestió d'un servei la prestació del qual sigui de la seva titularitat o competència, i la seva contrapartida vingui constituïda bé per el dret a explotar els serveis objecte del contracte o bé per aquest dret acompanyat de percebre un preu.*
- 2. El dret d'explotació dels serveis implicarà la transferència al concessionari del risc operacional, en els termes assenyalats en l'apartat quart de l'article anterior.*

Al mateix temps, l'article 284.1 estableix que: "1. L'Administració podrà gestionar indirectament, mitjançant contracte de concessió de serveis, els serveis de la seva titularitat o competència sempre que siguin susceptibles d'explotació econòmica per particulars (...)".

Les característiques bàsiques d'aquest model de contracte són:

- a) Pel que fa a la **durada**. En aplicació de la LCSP (art. 29) la duració es calcularà en funció dels serveis que constitueixin el seu objecte i si sobrepassen els 5 anys, la durada màxima no podrà excedir del temps que es calculi raonable perquè el concessionari recuperi les inversions realitzades per a l'explotació del servei, juntament amb un rendiment sobre el capital invertit, tenint en compte les inversions necessàries realitzades per assolir els objectius contractuals específics. Aquest article estableix també uns màxims per a aquest contracte i els motius tesats pels quals es poguessin ampliar els terminis marcats en el Plec (un 15% per restablir l'equilibri econòmic).

Per tant, la durada del contracte ja no pot ser una decisió unilateral de l'Ajuntament, sinó que ha d'obeir als criteris anteriorment assenyalats.

- b) El **risc operacions es transfereix de l'Administració al contractista** (Art. 285.1 c), és a dir, el concessionari no tindrà garantit que, en condicions normals de funcionament, recuperi les inversions realitzades ni a cobrir els costos en que incorregués com a conseqüència de l'explotació del mateix.
- c) La tramitació de l'expedient anirà precedida de la realització i aprovació d'un **estudi de viabilitat** o, en el seu cas, de viabilitat econòmic-financera (Art. 285.2).
- d) A més, si hi hagués obres, s'hauria d'elaborar i aprovar el corresponent **Avantprojecte de construcció i explotació** de les obres que resultin precises, amb especificació de les prescripcions tècniques relatives a la seva realització i, a més, de la redacció, supervisió, aprovació i replanteig del corresponent projecte de les obres.

Les concessions podran adjudicar-se directament a una **societat d'economia mixta** en la que concorri majoritàriament capital públic amb capital privat, sempre que l'elecció del soci privat s'hagi efectuat de conformitat amb les normes establertes en aquesta Llei per a l'adjudicació del contracte l'execució del qual constitueixi el seu objecte, i sempre que no s'introdueixin modificacions en l'objecte i les condicions del contracte que es tinguessin en compte en la selecció del soci privat (DA 22^a. 1 de la LCSP).

Tot i que des del punt de vista jurídic la societat mixta no es considera un tipus de model de gestió, ja que es tracta d'un contracte de concessió amb una societat mixta, aquest requereix un tractament específic en termes d'eficiència i sostenibilitat. Per aquest motiu, en l'apartat on s'analitzen els aspectes economicofinancers s'estudia de manera independent degut a les diferències existents en el contracte de concessió segons es realitzi amb una empresa privada o amb una societat mixta.

5.3 Procediment per a l'adopció de la forma de gestió del servei públic

Una vegada definides les principals característiques dels diferents models de gestió, es determina a continuació el procediment a seguir per l'Ajuntament per a seleccionar el model de gestió més eficient i sostenible per al servei de clavegueram del municipi i, un cop decidit el tipus de gestió a adoptar, els tràmits a realitzar per a la seva implantació. Per la seva banda, l'article 182.3 del ROAS (Reglament d'Obres, Activitats i Serveis dels Ens Locals), aprovat mitjançant el decret 179/1995 de 13 de juny, determina que per a la prestació de serveis essencials reservats,

es pot utilitzar qualsevol de les formes dels serveis locals. Per a això es durà a terme un anàlisi comparatiu dels diferents models de gestió.

5.3.1 Fonaments jurídics

Ja que no existeix un procediment i una metodologia analítica legalment establerta per a l'anàlisi comparativa de les formes de gestió, de l'anàlisi conjunta dels articles 85 i 86.1 LRBL entenem que han de ser deduïts del disposat per l'article 97 del Text Refós de les disposicions legals vigents en matèria de Règim Local (TRRL), aprovat en Reial Decret Legislatiu 78/1986, de 18 d'abril, així com el disposat en el mateix sentit en el Text refós de la Llei municipal i de Règim Local de Catalunya (TRLMC).

Article 85.2 LRBL:

Els serveis públics de competència local s'hauran de gestionar de la manera més sostenible i eficient d'entre les enumerades a continuació:

A. *Gestió directa:*

- a) *Gestió per Entitat local*
- b) *Organisme autònom local*
- c) *Entitat pública empresarial local*
- d) *Societat mercantil, el capital social de la qual sigui de titularitat pública*

Només podrà fer-se ús de les formes previstes en les lletres c) i d) quan quedi acreditat mitjançant memòria justificativa elaborada a l'efecte que resulten més sostenibles i eficients que les formes disposades en les lletres a) i b) per la qual cosa s'hauran de tenir en compte els criteris de rendibilitat econòmica i recuperació de la inversió. A més, haurà de constar a l'expedient la memòria justificativa de l'assessorament rebut que s'elevà al Ple per a la seva aprovació on s'hi inclouran els informes sobre el cost del servei, així com, el suport tècnic rebut que hauran de ser publicitats. A aquests efectes, s'obindrà informe de l'interventor local qui valorarà la sostenibilitat financera de les propostes plantejades, de conformitat amb el previst en l'article 4 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera.

- B. *Gestió indirecta, mitjançant les diferents formes previstes per al contracte de gestió de serveis públics en el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat per Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, (NOTA: RDL*

3/2011 derogat per la Llei 9/2017 de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic).

Article 86.1 LBRL

Les Entitats Locals podran exercir la iniciativa pública per al desenvolupament d'activitats econòmiques, sempre que estigui garantit el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i de la sostenibilitat financera de l'exercici de les seves competències. En l'expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat de la mesura s'haurà de justificar que la iniciativa no genera risc per a la sostenibilitat financera del conjunt de la Hisenda municipal havent de contenir una anàlisi del mercat, relativa a l'oferta i a la demanda existent, a la rendibilitat i als possibles efectes de l'activitat local sobre la concurrència empresarial.

Correspon al ple de la respectiva Corporació local l'aprovació de l'expedient, que determinarà la forma concreta de gestió del servei.

Dels articles 85.2 i 86.1 LBRL sembla deduir-se'n l'exigència de dues anàlisis: la primera, que determini quin model de gestió, directa o indirecta, és més eficient i sostenible i la segona que, si s'acredita la superioritat (en els aspectes ressenyats) del mode de gestió directa, determini d'entre les formes a l'abast de l'Administració la més adequada segons els indicats paràmetres. En aquesta segona anàlisi, segons la redacció donada a l'article 85.2 LBRL per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local, s'han de contrastar les alternatives de gestió directa mitjançant el que podríem considerar, personificacions de dret públic "pures" (els Serveis de la pròpia Entitat o un Organisme Autònom) amb les que suposen la creació d'Ents el sotmetiment al dret públic del qual té matisos més o menys acusats (Entitats Públiques Empresariales i Societats Mercantils de capital íntegrament públic).

D'altra banda, un problema fonamental que es planteja en cas d'optar per una modalitat de gestió directa és el de decidir si és legalment necessari observar el procediment establert en l'article 86.1 LBRL per a totes les formes definides en la legislació. Sobre aquesta particularitat és rellevant destacar que no existeix un pronunciament clar de la jurisprudència al respecte. No obstant, s'ha de tenir en compte que la STS d'1 de febrer de 2002 (Roj 596/2002) exigeix que l'Ajuntament observi el procediment contingut en l'article 86.1 LBRL quan pretengui la prestació del servei mitjançant personificacions subjectes al dret privat (Aquests requisits, en efecte, deriven substancialment del caràcter excepcional que suposa la creació per l'entitat local d'una empresa subjecta al Dret mercantil, amb la consegüent sostracció als principis del Dret públic,

qualsevol que sigui la significació de les activitats d'interès públic que a què dediqui la seva activitat). En similar sentit, la SJCA 4 de Valladolid, de 14 de novembre de 2017, conclou que no és precisa l'observança del procediment regulat en l'article 86.1 LBRL quan el que es pretén és un canvi del mode de gestió.

Amb tot això, és precís assenyalar que el desconcert doctrinal és, en aquest punt, notable, per la qual cosa resulta recomanable seguir el procediment assenyalat si s'adopta qualsevol forma de gestió directa, sobretot quan el resultat que persegueix (l'elaboració d'una Memòria comprensiva del servei i de la seva forma de prestació) constitueix un element d'anàlisi de primer ordre per a l'Entitat i un instrument de transparència de la gestió municipal per als ciutadans.

El procediment establert per l'article 86.1 LBRL, considerat en relació amb l'article 97 del TRRL, és el següent:

Article 97 TRRL:

1. *Per a l'exercici d'activitats econòmiques per les Entitats locals es requereix:*
 - a) *Acord inicial de la Corporació, prèvia designació d'una comissió d'estudi formada per membres de la mateixa i per personal tècnic.*
 - b) *Redacció per aquesta Comissió d'una memòria relativa als aspectes social, jurídic, tècnic i financer de l'activitat econòmica de què es tracti, en la què s'haurà de determinar la forma de gestió, entre les previstes per la Llei, i els casos en que ha de cessar la prestació de l'activitat. Així mateix, s'haurà d'acompanyar d'un projecte de preus del servei, per la fixació del qual es tindrà en compte que és lícita l'obtenció de beneficis aplicable a les necessitats generals de l'Entitat Local com a ingressos del seu Pressupost, sense perjudici de la constitució de fons de reserva i amortitzacions.*
 - c) *Exposició pública de la memòria després de ser presa en consideració per la Corporació, i per termini no inferior a trenta dies naturals, durant els quals podran formular observacions els particulars i Entitats.*
 - d) *Aprovació del projecte pel Ple de l'Entitat Local.*
2. *Per a l'execució efectiva en règim de monopoli de les activitats reservades d'acord amb el disposat en l'article 86.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local, es requerirà el compliment dels tràmits previstos en el número anterior referits a la conveniència del règim de monopoli i s'obtindrà informe de l'autoritat de*

competència corresponent, si bé l'acord al què es refereix el seu apartat d) haurà de ser optat per majoria absoluta legal de membres de la Corporació.

Recaigut acord de la Corporació, s'elevà a l'expedient complet a l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma.

En conseqüència, **la necessitat d'expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat** de la mesura encaminada a l'exercici de la iniciativa pública per a l'exercici d'activitats econòmiques, en aquest cas consistents en la prestació d'un servei públic essencial, **és comú a tots els models de gestió directa.**

D'altra banda, en la (nova) Llei de Contractes del Sector Públic **s'estén l'estudi de viabilitat a les concessions de serveis** (Ex. Article 285.2 LCSP).

Art. 285.2 LCSP

En els contractes de concessió de serveis la tramitació de l'expedient anirà precedida de la realització i aprovació d'un estudi de viabilitat dels mateixos o en el seu cas, d'un estudi de viabilitat economicofinancera, que tindran caràcter vinculant en els supòsits en que concloguin en la inviabilitat del projecte. En els casos en què els contractes de concessió de serveis comprenguin l'execució d'obres, la tramitació de aquells anirà precedida, a més, quan procedeixi de conformitat amb el disposat en l'article 248.1, de l'elaboració i aprovació administrativa de l'Avantprojecte de construcció i explotació de les obres que resultin precises, amb especificació de les prescripcions tècniques relatives a la seva realització; i, a més, de la redacció, supervisió, aprovació i replantejament del corresponent projecte de les obres.

La tramitació conjunta, d'altra banda, és la solució adoptada pel legislador en la Disposició Addicional Tercera LCSP, que en el seu apartat 5è assenyala:

En els contractes de concessió d'obres i de serveis, l'expedient acreditatiu de la conveniència i oportunitat de la mesura que exigeix l'article 86.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local, amb el contingut reglamentàriament determinat, es tramitarà conjuntament amb l'estudi de viabilitat regulat en aquesta Llei.

Per tant, es pot concloure que **l'anàlisi de sostenibilitat i eficiència ha de ser realitzada sempre per l'Entitat, sigui quin sigui el mode de gestió per el qual s'opti**; la determinació del concret mode de gestió, i fins i tot, la pròpia elecció de l'instrument concret de gestió haurà de derivar ineludiblement de l'anàlisi realitzada.

Plantejada la qüestió en aquests termes, procedeix a continuació analitzar els procediments establerts pel legislador a efectes de que l'Entitat opti per la més eficient i sostenible opció de les disponibles. Tant el procediment establert en l'article 97 del Reial Decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, que aprova el Text refós de les disposicions vigents en matèria de Règim Local com el que planteja l'article 85.2 LBRL guarden una relació lògica que, al nostre parer, exigeix la seva tramitació conjunta.

Com s'ha expressat, **el procediment a seguir serà diferent si el resultat de l'anàlisi del model de gestió fora mantenir la gestió indirecta mitjançant concessió o canviar el model de gestió a directa** en qualsevol de les alternatives.

5.3.2 Procediment a seguir si es manté la gestió indirecta del servei mitjançant concessió

En aquest cas seria necessari iniciar l'expedient de contractació, segons l'estipulat en la LCSP.

Actuacions preparatòries del contracte de concessió de serveis:

1. **Inici de l'expedient de contractació** motivant la necessitat del contracte (Article 116.1 LCSP). S'ha d'assenyalar que la justificació d'aquesta necessitat (en els termes exigits per l'article 28 LCSP) queda substancialment acreditada en la comparació de les formes de gestió realitzada prèviament.

2. Realització i aprovació d'un estudi de viabilitat del servei

El contingut mínim de l'Estudi de Viabilitat s'indica en l'article 247 de la LCSP que es troba emmarcat dins del Capítol corresponent al contracte de concessió d'obres (Títol II, Capítol II, Secció 1ª). En cas de contractes de concessió de serveis, no tots els epígrafs assenyalats en aquest article seran d'aplicació. Al nostre parer, el contingut mínim de l'Estudi de Viabilitat, per tant, hauria de ser el següent:

- Una justificació dels avantatges quantitius i qualitius que aconsellen la utilització d'aquest contracte enfront a altres tipus contractuals.
- El valor actual net de totes les inversions, costos i ingressos del concessionari a fi d'avaluar el risc operacional, així com els criteris per valorar la taxa de descompte.
- L'impacte de la concessió en matèria d'estabilitat pressupostària.

Exposició pública del mateix pel termini d'un mes.

3. Redacció de l'Expedient Acreditatiu de Conveniència i Oportunitat

S'ha de tenir en compte en aquest punt el disposat per la DA 3^a.5 LCSP, que obliga a la tramitació conjunta de l'estudi de viabilitat o estudi de viabilitat economicofinancera amb l'expedient acreditatiu de l'oportunitat i conveniència de la mesura d'acord amb l'article 86.1 LBRL considerat en relació amb l'article 97 TRRL i preceptes corresponents RSCL.

4. **Avantprojecte de construcció i explotació de les obres.** En cas que el contracte compregui l'execució d'obres, la tramitació anirà precedida, de l'elaboració i aprovació administrativa de l'Avantprojecte de construcció i explotació de les obres que resultin precises.

Exposició pública pel termini d'1 mes.

5. **Redacció de plecs.** Els plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques s'elaboraran en els termes establerts per l'article 285.1 LCSP i hauran de fer referència, almenys, als següents aspectes:

- Objecte del contracte.
- Condicions de prestació del servei i, en el seu cas, fixaran les tarifes que haguessin d'abonar els usuaris, els procediments per a la seva revisió i el cànon o participació que hagués de satisfer a l'Administració.
- Regularan també la distribució de riscos entre l'Administració i el concessionari en funció de les característiques particulars del servei, si bé en tot cas el risc operacional correspondrà al contractista.
- Definiran els requisits de capacitat i solvència financera, econòmica i tècnica que siguin exigibles als licitadors.
- Preveuran també la possibilitat que es produeixi la cessió del contracte.

Per a l'adjudicació del contracte a una societat d'economia mixta amb majoria de capital públic s'ha degut elegir prèviament el soci privat d'acord amb les normes establertes en la LCSP. Una vegada realitzada l'adjudicació del contracte de selecció d'un soci privat per a la constitució d'una societat de capital mixt juntament amb l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes per a la gestió del servei públic de clavegueram del municipi, es constituirà l'empresa mixta, adjudicant-se de manera directa el contracte de concessió de serveis.

5.3.3 Procediment a seguir si es canvia a gestió directa

Com ja s'ha conclòs, si de l'anàlisi de les diferents opcions es conclogués l'**elecció de la gestió directa** en qualsevol de les alternatives previstes per la Llei, s'hauria de seguir el procediment assenyalat en l'article 86.1 LBRL considerat en relació amb l'article 97.1 TRRL, i d'acord amb el procediment que s'estableix en l'article 188.5 del ROAS en relació amb el canvi en la forma de gestió d'un servei (1885.5 El canvi de la forma de gestió d'un servei exigeix la instrucció de l'expedient i la tramitació del procediment, en els aspectes aplicables, als quals és refereixen els articles 159 i 160 d'aquest Reglament), i que es tradueix en el següent:

1. *Acord inicial de la Corporació per a iniciar l'expedient i el procediment, prèvia designació d'una **Comissió d'estudi** composta per membres electes de la mateixa i per personal tècnic qualificat, així com representants dels usuaris, d'acord amb el que s'estableix en l'article 244 del TRLMC.*
2. *Redacció per aquesta Comissió d'una **memòria relativa als aspectes social, jurídic, tècnic i financers del servei** (en relació als criteris de rendibilitat econòmica i de recuperació de la inversió principalment), en la qual haurà de determinar-se i justificar-se la forma de gestió que es proposi, entre les previstes per la Llei i esmentades anteriorment. Així mateix, tenint en compte la naturalesa d'activitat econòmica del servei i el fet que una de les possibles fórmules de gestió resultants de l'estudi és la gestió directa per personificació pública mercantil, cal tenir en consideració el que preveu l'article 86.1 de la LBRL, segons el qual les entitats local podran exercir la iniciativa pública per al desenvolupament d'activitats econòmiques, sempre que estigui garantit el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i de la sostenibilitat financera en l'exercici de les seves competències. Per això, aquesta memòria també incorporarà la justificació de la conveniència i oportunitat de la prestació del servei públic de clavegueram com a activitat econòmica, mitjançant el corresponent expedient acreditatiu.*
3. **Exposició pública de la memòria** després de ser presa en consideració per la Corporació, i per termini no inferior a trenta dies naturals, durant els quals podran formular observacions els particulars i Entitats.
4. **Aprovació del projecte pel Ple de l'Entitat local.**

5.4 Estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera

La Llei Orgànica 2/82012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera (LOEPSF) disposa que l'elaboració, aprovació i execució dels pressupostos i altres actuacions que afectin a les despeses o ingressos de les administracions públiques, es realitzarà en un marc d'**estabilitat pressupostària**, entenent com a tal, una situació d'equilibri o superàvit estructural. L'estabilitat pressupostària és una magnitud o indicador que pretén limitar l'endeutament per sobre del total que s'amortitza anualment. Implica que els recursos corrents i el capital no financer han de ser suficients per cobrir les despeses corrents i de capital no financer.

En aplicació de l'article 32 de LOEPSF, quan de la liquidació del pressupost es dedueix un excedent, aquest s'hauria d'assignar, tant en el cas de l'Estat, CC.AA. i Corporacions locals, per reduir el deute net. En el mateix sentit, l'article 12.5 de LOEPSF, estipula que els ingressos que s'obtinguin per sobre del pronòstic s'utilitzaran per reduir el nivell de deute públic en la seva totalitat.

D'altra banda, de conformitat amb les disposicions de l'article 30 de la LOEPSF, cada administració pública ha d'aprovar un límit de despesa no financera que marcarà el límit màxim d'assignació dels seus recursos pressupostaris.

Aquest límit d'assignació de recursos serà determinat per l'aplicació en cada exercici pressupostari, de la **regla de despesa** a la qual es refereix l'article 12 de la Llei abans mencionada, de manera que la variació de despesa computable entre diferents exercicis no haurà d'excedir la taxa de referència del creixement del PIB, que serà determinada pel Ministeri d'Hisenda.

D'acord amb l'article 13 de la LOEPSF, **el volum del deute públic**, definit segons el protocol del procediment de dèficit excessiu, en el conjunt de les administracions públiques, no pot superar el 60% del Producte Interior Brut nacional expressat en termes nominals. Aquest límit es distribuirà segons els següents percentatges: 40% per a l'Administració central, 13% per al conjunt de comunitats autònomes i 3% per al conjunt de corporacions locals.

La LOEPSF estableix al mateix temps que, **en cas d'incompliment del objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de despesa, l'Administració incomplidora formularà un pla economicofinancer (en endavant, PEF)** que permeti en l'any en curs i el següent, l'acompliment dels objectius o de la regla de despesa amb el contingut i abast previstos en aquesta llei.

En el cas de Sant Pere de Ribes ha un Pla Econòmic Financer per als anys 2020 i 2021. Tenint en compte els preceptes de l'esmentada LOEPSF i el que s'ha exposat anteriorment, l'Ajuntament únicament podria optar per la gestió indirecta; però, atès que tant la concessió com el citat Pla Econòmic Financer finalitzen el 2021 s'han avaluat totes les alternatives de gestió de Servei de clavegueram, però tenint en consideració que els resultats estaran condicionats pels següents principis: la estabilitat pressupostària no s'ha de veure alterada, no se superi el límit de deute i que l'Ajuntament no tingui l'obligació de tornar a elaborar un nou PEF un cop finalitzat l'actual.

5.5 Conclusions

De l'assenyalat en els apartats anteriors es pot concloure:

- És **viable legalment l'elecció de les formes de gestió dels serveis públics següents**, prèvia acreditació de la sostenibilitat i eficiència de la solució per la què opti l'Administració:
 - Pel que fa a la **gestió directa** les següents modalitats:
 - Gestió per la pròpia entitat local.
 - Organisme autònom local.
 - Entitat pública empresarial local.
 - Societat mercantil local, el capital social de la qual sigui de titularitat pública.
 - Pel que fa a la **gestió indirecta**:
 - Contracte de concessió de serveis (ja sigui una societat privada o una societat mixta amb majoria de capital públic).
- D'acord amb el disposat en l'article 85.2 LBRL, l'Entitat ha de realitzar sempre una **anàlisi comparativa que determini el mode de gestió "més eficient i sostenible"**. La determinació del mode concret de gestió i, fins i tot, la pròpia elecció de l'instrument concret de gestió haurà de derivar ineludiblement de l'anàlisi realitzada.
- Una vegada realitzada l'anàlisi considerada en el punt anterior, es seguirà el procediment adequat d'acord amb el mode de gestió considerat més eficient i sostenible:
 - **Si el resultat de l'anàlisi conclou que s'ha de mantenir la gestió indirecta del servei mitjançant concessió:**

En aquest cas seria necessari iniciar l'expedient de contractació, segons l'estipulat en la LCSP:

1. Iniciació de l'expedient, motivant la necessitat del contracte (article 116.1 LCSP). S'ha d'assenyalar que la justificació d'aquesta necessitat (en els termes exigits per l'article 28 LCSP) queda substancialment acreditada en la comparació de les formes de gestió realitzada prèviament.
2. Elaboració d'un estudi de viabilitat o estudi de viabilitat economicofinancera (Article 285.2 LCSP en relació amb l'article 247 LCSP). Exposició pública durant 1 mes.

D'acord amb la DA 3ª.5 LCSP, es realitzarà de manera conjunta la tramitació d'aquest estudi de viabilitat o estudi de viabilitat economicofinancera amb l'expedient acreditatiu de l'oportunitat i conveniència de la negociació d'acord amb l'article 86.1 LBRL considerat en relació amb l'article 97 TRRL i preceptes corresponents de RSCL.
3. Quan la concessió de serveis integri la realització d'obres, s'elaboraran addicionalment els projectes de construcció i explotació de les mateixes. Exposició pública pel termini d' 1 mes.
4. Elaboració dels plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques, en els termes establerts per l'article 285.1 LCSP.

○ **Procediment a seguir si es canvia a gestió directa:**

Si el resultat de l'anàlisi conclou que s'ha de canviar el mode de gestió a directa en qualsevol de les alternatives previstes per la Llei, s'han de realitzar els següents tràmits:

1. Acord inicial de la Corporació, prèvia designació d'una **Comissió d'Estudi** formada per membres de la mateixa i personal tècnic.
2. Redacció per aquesta Comissió d'una **memòria relativa als aspectes social, jurídic, tècnic i financer de l'activitat econòmica**, en la què s'haurà de determinar la forma de gestió, entre les previstes per la Llei, i els casos en què ha de cessar la prestació de l'activitat. Així mateix, s'haurà d'acompanyar d'un **projecte de preus del servei**, per la fixació de la qual es tindrà en compte que és lícita l'obtenció de beneficis

aplicables a les necessitats generals de l'Entitat local com a ingrés del seu Pressupost, sense perjudici de la constitució de fons de reserva i amortitzacions.

3. **Exposició pública de la memòria** després de ser presa en consideració per la Corporació i per termini no inferior a trenta dies naturals.
4. **Aprovació del projecte pel Ple de l'Entitat Local.**

6 ESTUDI COMPARATIU DE TARIFES

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) elabora anualment unes estadístiques sobre les tarifes mitjanes a Catalunya a partir de consultes a les ordenances fiscals publicades en els butlletins oficials, edictes de la Comissió de Preus de Catalunya, informació publicada en les webs municipals, del gestor del servei o facilitada pels Ajuntaments.

Per a l'elaboració de les estadístiques sobre les tarifes mitjanes es tenen en compte les següents consideracions:

- ✓ En cas que en un municipi presti el servei més d'una empresa subministradora, només es tindrà en compte la companyia que serveixi al nucli urbà i amb major nombre d'abonats.
- ✓ Els preus extrets d'edictes de la Comissió de Preus de Catalunya poden no coincidir amb el preu finalment repercutit a l'abonat, ja que es tracta de preus màxims autoritzats.
- ✓ Data de vigència de les tarifes: tots els conceptes s'actualitzen segons tarifes vigents a desembre de 2012.
- ✓ Els preus no inclouen l'impost de l'IVA.
- ✓ S'inclou el preu del subministrament, el clavegueram i el cànon de l'aigua independentment de si es cobren conjuntament o no en el rebut de l'aigua (no s'han considerat les tarifes de clavegueram i depuració de municipis que no tinguin com a base de càlcul el consum d'aigua).
- ✓ El preu del subministrament sí inclou la conservació de comptadors i altres recàrrecs o cànon vinculats al servei. Altres conceptes recaptats en la factura de l'aigua, però no vinculats al cicle de l'aigua com el tractament de residus no hi estan inclosos.
- ✓ Per al càlcul del preu s'ha considerat un habitatge de 3 persones empadronades, residents en el nucli urbà de la població i que disposen de comptador de mesura de tipus C i en propietat.
- ✓ El preu unitari és el resultat de dividir l'import resultant d'aplicar les tarifes vigents pels metres cúbics consumits en el període considerat (consum de 12 m³/mes).

Tenint en compte l'indicat, el preu mitjà per al cicle integral de l'aigua al municipi de Sant Pere de Ribes és de 2.393 €/m³. Centrant-nos en el preu mitjà per al subministrament d'aigua potable, observem que Sant Pere de Ribes és de 1,563 €/m³. Per la seva banda, **el preu mitjà del servei de clavegueram és de 0,176 €/m³.**

En la taula a continuació es comparen els preus mitjans de subministrament, cànon de l'aigua y clavegueram amb els preus mitjans de la comarca, la província de Barcelona i de Catalunya.

Taula 10. Comparativa de preus mitjans. Any 2019

Tarifes (€/m ³)				
	Subministrament	Cànon de l'aigua	Clavegueram	PREU MITJÀ
Sant Pere de Ribes	1,563	0,654	0,176	2,393
Comarca del Garraf	1,648	0,654	0,187	2,488
Barcelona	1,162	0,613	0,097	1,868
Catalunya	0,913	0,576	0,106	1,586

Es pot observar que el preu del clavegueram de Servei de Sant Pere de Ribes (0,176 €/m³) està per sota dels preus de la comarca, però per sobre dels preus de Barcelona i de la Comunitat Autònoma.

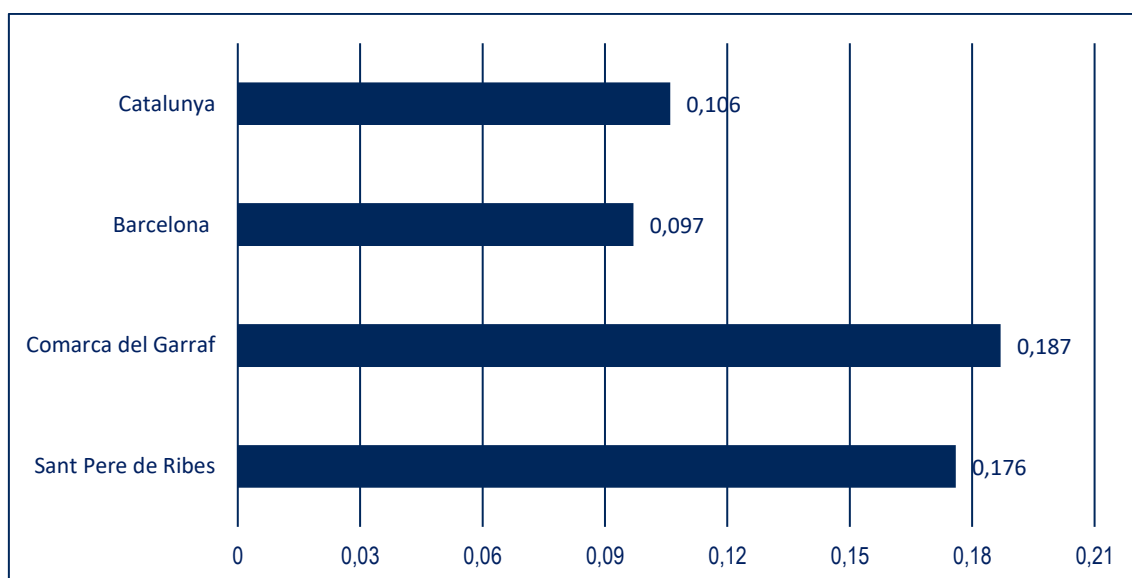

Figura 7. Comparativa de preus mitjans de clavegueram

D'altra banda, s'ha realitzat també una comparativa de les tarifes de clavegueram de Sant Pere de Ribes amb la d'altres municipis de la província amb algunes característiques en comú; ja sigui el nombre d'habitants. **Dels municipis analitzats, tant per proximitat amb Sant Pere de Ribes com per nombre d'habitants, Sant Pere de Ribes posseeix un preu mitjà de clavegueram dins de la mitjana dels municipis de l'estudi, estant per sota de Vilassar de Mar, Barberà de Vallès i Sitges i per sobre dels demés municipis.**

Els resultats es mostren en la següent taula:

Taula 11. Preus mitjans del servei d'aigua de diferents municipis. Any 2019

Tarifes (€/m ³)						
Municipi	Habitants (INE 2019)	Subministrament	Cànon de l'aigua	Clavegueram	PREU MITJÀ	Operador Principal
Sant Pere de Ribes	30.719	1,563	0,654	0,176	2,393	AIGÜES DE SANT PERE DE RIBES
El Masnou	23.515	1,024	0,654	0,087	1,765	SOREA
Sitges	29.307	1,255	0,654	0,259	2,666	SOREA
Barberà del Vallès	33.091	0,867	0,654	0,301	1,822	SERV. DE AIGÜES DE BARBERA EMP.MUNICIPAL
Vilassar de Mar	20.837	0,973	0,654	0,293	1,92	AIGÜES DE VILASSAR
Badia del Vallès	13.417	1,163	0,654	0,025	1,842	SOREA
Olot	35.228	0,661	0,654	0,093	1,408	SOREA

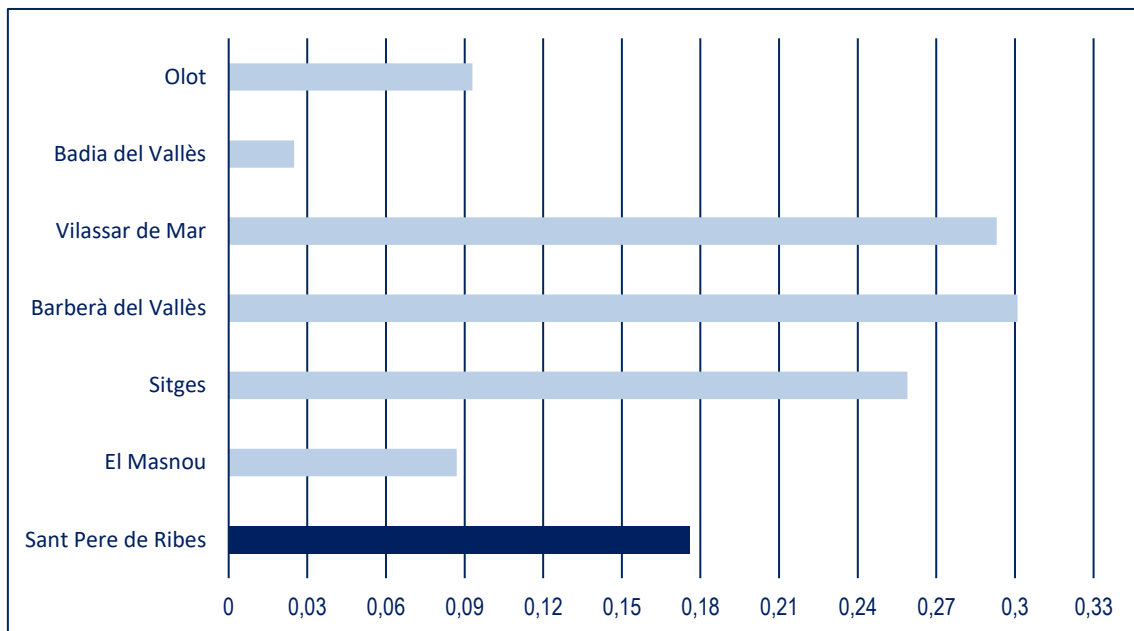

Figura 8. Comparativa de Preus Mitjans de clavegueram de diferents municipis. Any 2019

7 ANÀLISI ECONÒMICA-FINANCERA

De cara a valorar els possibles models de gestió per a la prestació i explotació del servei municipal del Sant Pere de Ribes, es considera necessària la realització del corresponent estudi econòmic-financer i la valoració econòmica del servei, partint de l'anàlisi detallat, tant tècnica com econòmica, de l'explotació del servei, que servirà com a eina en la presa de decisions que el Ajuntament ha d'efectuar de cara a definir el futur pròxim del servei. Per això, en primer lloc, s'ha elaborat el corresponent **Any Base**, a partir del qual es projectaran els costos i ingressos del servei.

En la realització al model econòmic, **PWACS**, partint de les dades reals del servei actual, ha plantejat una sèrie d'hipòtesis i variables d'aplicació que considera determinants i que, basant-se en la seva dilatada experiència en el sector, proporcionaran els resultats òptims possibles per a cadascun dels escenaris que resultin del present estudi.

El model elaborat per a **la valoració del projecte es basa en el descompte de Fluxos de Caixa Lliure (FCF)**, el que permet oferir una aproximació del valor creat durant un cert període de temps. L'aplicació d'aquesta metodologia suposa que el valor de qualsevol actiu és una funció de la dimensió dels fluxos de caixa que genera, del temps durant el qual genera aquests fluxos de caixa i del nivell de risc associat a la generació dels mateixos. El model economicofinancer elaborat inclou:

- ✓ **Compte de Pèrdues i Guanys (PiG)**, que recollirà la previsió de resultats i la seva distribució durant el període d'estudi.
- ✓ **Balanç de situació previst al tancament de cada exercici** durant el període d'estudi.
- ✓ **Flux de Caixa Lliure (FCF)**.

De la projecció el flux de caixa lliure es calcularà el **Valor Actual Net (VAN)** del projecte, a partir del qual es valorarà la viabilitat del mateix.

S'estudiaran els següents escenaris pel que fa a models de gestió:

- ✓ **Gestió directa** mitjançant:
 - Entitat Local (EL)
 - Organisme Autònom (OA)
 - Entitat Pública Empresarial Local (EPEL)
 - Societat Mercantil Local (SML), amb capital 100% públic
- ✓ **Gestió indirecta** mitjançant:
 - Contracte de concessió de serveis amb un operador privat o economia mixta.

7.1 Any Base

7.1.1 Dades bàsics del servei. Any Base

En aquest apartat es descriuen les principals magnituds del servei que afecten a l'exploració del servei de clavegueram del municipi de Sant Pere de Ribes.

Aquestes magnituds, que serviran de base per a l'estudi econòmic, han estat **definides considerant les dades reals disponibles d'aquest servei municipal dels anys 2017-2019 per als ingressos i 2019 per als costos**. En aquells casos en els que no es disposa de dades reals, s'han utilitzat valors de mercat.

7.1.1.1 Tarifes aplicades

A efectes d'elaboració del model, es mantenen les tarifes actuals del Servei, publicats en el BOP de 31 de desembre de 2012. En la següent taula, es mostren les tarifes aplicades per al càlcul dels Ingressos del Servei.

Taula 12. Tarifes vigents des de 2012. Any Base

Cuota tarifària (BOP 31 diciembre 2012)	
Cuota de servicio trimestral (€/abonado)	5,19 €
Por cada metro cúbico facturado (€/m ³)	0,0315 €
Derechos de conexión	190,00 €

7.1.1.2 Abonats

El nom d'abonats adscrits a el Servei de Clavegueram, per a l'Any Base, ascendeix a **11.714**. S'han tingut en compte els abonats de l'any 2019, ja presentats en l'apartat 4.2.

7.1.1.3 Volum facturat

El **volum facturat**, per a l'Any Base, ascendeix a **1.285.143 m³**. De la mateixa manera que amb el cas dels abonats, s'han tingut en compte les dades de l'any 2019 presentats en l'apartat 4.3.

7.1.2 Històric de dades econòmiques

En aquest apartat es descriuen els comptes anuals presentades per **SOREA** per al període 2017-2019, incloent tant els ingressos com els costos, de manera que es pugui estudiar l'evolució financera esdevinguda en el període.

Taula 13. Comptes anuals presentats per SOREA pel període 2017-2019

	2017	2018	2019
INGRESSOS	275.688,00 €	278.712,00 €	281.348,00 €
Ingressos tarifaris	275.688,00 €	278.712,00 €	281.348,00 €
COSTOS	164.506,00 €	164.059,00 €	165.832,00 €
DESPESES DE PERSONAL	49.589,00 €	49.115,00 €	48.370,00 €
Cap de Servei de Clavegueram	6.204,00 €	6.094,00 €	6.107,00 €
Operari 1º administratiu	9.294,00 €	9.230,00 €	9.333,00 €
Operari sanejament	28.181,00 €	28.283,00 €	28.882,00 €
Formació del personal	972,00 €	963,00 €	948,00 €
Guàrdies y hores extres	4.938,00 €	4.545,00 €	3.100,00 €
ENERGIA ELÈCTRICA	0,00 €	1.676,00 €	3.766,00 €
EBAR Can Pere, Calle Margalló	0,00 €	860,00 €	2.365,00 €
EBAR Can Pere, Calle La Savina	0,00 €	816,00 €	1.401,00 €
MANTENIMIENT I CONSERVACIÓ	99.064,00 €	100.721,00 €	100.703,00 €
Neteja i inspeccions	72.304,00 €	73.961,00 €	73.943,00 €
Obres de reposició de tapes, etc.	26.760,00 €	26.760,00 €	26.760,00 €
TRANSPORT	7.146,00 €	6.271,00 €	6.245,00 €
Lloguer	4.378,00 €	4.378,00 €	4.378,00 €
Carburant	2.065,00 €	1.264,00 €	1.238,00 €
Seguros	703,00 €	629,00 €	629,00 €
ADMINISTRATIUS Y ALTRES	8.707,00 €	6.276,00 €	6.748,00 €
Impostos y taxes	397,00 €	397,00 €	397,00 €
Assegurança de responsabilitat civil i sinistres	3.156,00 €	1.000,00 €	1.334,00 €
Material de oficina	217,00 €	93,00 €	84,00 €
Comunicacions	709,00 €	645,00 €	602,00 €
Sistemes informàtics, línies	4.228,00 €	4.141,00 €	4.331,00 €
RETRIBUCIÓ DEL CONCESSIONARI	16.450,60 €	16.405,90 €	16.583,20 €
<i>Percentatge</i>	4%	4%	4%
Despeses generals	6.580,24 €	6.562,36 €	6.633,28 €
<i>Percentatge</i>	6%	6%	6%
Retribució	9.870,36 €	9.843,54 €	9.949,92 €
CANON MUNICIPAL	10.840,91 €	10.809,44 €	11.188,13 €
RECUPERACIÓ DE LES INVERSIONS	52.521,00 €	52.520,00 €	52.523,00 €
DESPESES FINANCIERES	1.785,75 €	1.307,81 €	819,44 €
RENOVACIÓ DE LA XARXA	50.965,00 €	50.965,00 €	50.965,00 €
TOTAL DESPESES	297.069,26 €	296.067,14 €	297.910,78 €
RESULTAT DE L'EXERCICI	-21.381,26 €	-17.355,14 €	-16.562,78 €

7.1.3 Ingressos del servei. Any Base

A partir de la informació relativa al nombre d'abonats del servei i els volums facturats indicats en el apartat anterior, es calculen els ingressos tarifaris a obtenir per aplicació de les tarifes. S'estimen, per a l'Any Base, uns **ingressos totals de clavegueram de 283.659 €**.

7.1.4 Costos del servei. Any Base

Els costos derivats de l'explotació del servei es poden dividir en dues tipologies:

- A. Costos Fixos: costos directes d'explotació que es produeixen de manera independent dels consums produïts en el servei per part dels usuaris.
 - I. Personal
 - II. Energia elèctrica
 - III. Control d'abocaments i pla de control d'abocaments.
 - IV. Conservació i manteniment
 - V. Transports
 - VI. Control analític
 - VII. Impostos i taxes
- B. Costos Variables: costos directes d'explotació que varien en funció de la quantitat d'aigua subministrada. No s'han considerat en el present estudi.
- C. Provisió d'insolvències.

A continuació, es defineixen els costos considerats per a l'Any Base, considerant les dades reals disponibles del servei de l'any 2019 i valors de mercat.

7.1.4.1 Personal

Aquesta partida inclou tots els conceptes salarials del personal adscrit al Servei. Per a l'Any Base, es considera que tot el personal adscrit al Servei es manté, essent els **costos de personal de 48.394 €**.

Taula 14. Costos de Personal. Any Base

Lloc de treball	Número	Dedicació	Cost Empresa
Cap de servei	1	10%	6.107 €
Oficial de 1ª Administratiu	1	20%	9.333 €
Operari de Sanejament	1	20%	28.904 €
Hores extra	-	-	1.049 €
Guàrdies	-	-	2.051 €
Formació del personal	-	-	949 €
Total Personal			48.394 €

7.1.4.2 Energia elèctrica

Els costos imputables a energia elèctrica que s'han tingut en compte per a l'elaboració del model econòmic han estat els derivats de l'EBAR Can Pere; Carrer Margalló, i els de l'EBAR Can Pere, Carrer La Savina, amb un total de **3.766 €**. Aquests costos inclouen tant la part fixa (terme de potència) com la part variable (terme de consum).

Taula 15. Cost de l'energia elèctrica. Any base

Clavegueram	Any base
EBAR Can Pere, Calle Maralló	2.365 €
Ebar Can Pere, Calle La Savina	1.401 €
Total Energia Elèctrica	3.766 €

7.1.4.3 Control analític

En aquesta partida s'hi engloben els costos derivats de la realització de les anàlisis d'aigua necessàries per al control dels abocaments.

El **cost de control analític** per a l'Any Base s'estima en **7.800 €**.

Taula 16. Cost de control analític. Any Base

Concepte	Import
Control de Abocaments (EDAR o DPH)	3.600 €
Pla de Control d'Abocaments	4.200 €
Total Control Analític	7.800 €

7.1.4.4 Conservació i Manteniment

Comprèn els costos operatius derivats del manteniment i conservació xarxes, connexions, etc. exclosos els costos de mà d'obra del personal adscrit al Servei associats a aquest manteniment. Inclou també la compra de materials, eines, equips i subcontractació de treballs.

Els **costos de conservació i manteniment** per a l'Any Base ascendeixen a **69.982 €**.

7.1.4.5 Transports

S'ha estimat un **cost de transports**, per a l'Any Base, de **13.560 €**. Aquesta partida inclou el cost associat a els vehicles adscrits al servei incloent renting i combustible.

Taula 17. Cost de transports. Any Base

Concepte	Import
Renting	11.400 €
Combustible	2.160 €
Total Transports	13.560 €

7.1.4.6 Administratius i varis

S'imputen a aquesta partida, les despeses de caràcter administratiu que origini la gestió d'instal·lacions, així com altres relatius al personal del servei. Inclou, entre altres, els costos associats a:

- ✓ Locals: lloguer d'oficina i magatzem, subministraments, neteja, llum i manteniment
- ✓ Material d'oficina, manteniment de programes i aplicacions
- ✓ Comunicacions: telefonia fixa i mòbil, correus.
- ✓ Serveis bancaris i assegurances

La següent taula mostra la relació de costos inclosos en aquesta partida. El **cost de despeses administratives** per a l'Any Base ascendeix a **34.111€**.

Taula 18. Costos Administratius i Varis. Any Base

Concepte	Import
Lloguers	10.800 €
Impostos y taxes	397 €
Assegurança de responsabilitat civil i sinistres	1.334 €
Subministres i material de oficina	21.060 €
Comunicacions	520 €
Total Administratius i varis	34.111 €

7.1.4.7 Provisió d'insolvències

Es considera un **percentatge d'impagats de l'1,5%** sobre el total facturat pel servei de clavegueram. Per a l'Any Base, aquesta quantitat ascendeix a **4.254 €**.

7.1.4.8 Costos d'estructura

Es considera un **percentatge de el 4% sobre el total dels costos operatives** com a costos d'estructura. Per l'Any Base aquesta quantitat ascendeix a **7.105 €**.

7.1.4.9 Resum de costos

En la següent taula es mostra el resum de costos del servei de clavegueram del municipi de Sant Pere de Ribes. Els **costos totals**, per a l'Any Base, ascendeixen a **188.973,19 €**.

Taula 19. Resum de costos del servei. Any Base

Costos del Servei	Import (€)
Personal	48.394 €
Energia elèctrica	3.766 €
Control analític	7.800 €
Conservació i manteniment	69.982 €
Transports	13.560 €
Administratius i varis	34.111 €
Provisió d'insolvències	4.254 €
Costes de estructura	7.105 €
Total Costos del Servei	188.972 €

7.1.5 Resultat d'explotació del servei de clavegueram

De l'anàlisi de les dades analitzades en els apartats anteriors d'ingressos i costos del servei, s'obté un **resultat brut d'explotació igual a 94.686 € (33%)**, tal i com es mostra en la següent taula.

En l'Any Base, els ingressos del servei d'aigua potable cobreixen els costos derivats de la gestió del mateix. En aquest resultat d'explotació no es consideren les amortitzacions de les inversions de primera implantació i obres de millora, ni les diferències que puguin existir entre un model de gestió o un altre.

Taula 20. Resultat Brut d'exploració. Any Base

Resultat d'Explotació	
Ingressos	
Ingressos de clavegueram	283.659 €
Total Ingressos	286.659 €
Costos	
Costos Fixos	177.613 €
Provisió d'insolvències	4.255 €
Costes de estructura	7.105 €
Total Costos	188.973 €
Resultat Brut d'Explotació	94.687 €
EBITDA	33 %

7.2 Anàlisi d'escenaris

En aquest apartat s'analitzen i comparen els diferents models possibles de gestió del servei, amb l'objectiu de determinar el més favorable i econòmicament viable per a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

Per això, s'ha elaborat el corresponent **model econòmic**, que servirà com a **eina en la presa de decisions** que l'Ajuntament ha d'efectuar de cara a definir el futur pròxim del servei.

En la realització d'aquest model econòmic, **PWACS** ha plantejat una sèrie d'**hipòtesis i variables d'aplicació** que considera determinants i que, basant-se en la seva dilatada experiència en el sector, proporcionaran els resultats òptims possibles per a cadascun dels escenaris que s'exposin del present estudi.

S'estudiaran els següents supòsits pel que fa a models de gestió:

- ✓ Prestació del servei mitjançant la **gestió indirecta a través d'un contracte de concessió de serveis amb un operador privat**.
- ✓ Prestació del servei mitjançant les modalitats de **gestió directa recollides en l'article 85 de la LRBRL**. Es plantejaran les següents vies:
 - Entitat local (EL)
 - Organisme autònom local (OA)
 - Entitat pública empresarial local (EPEL)
 - Societat mercantil local, amb capital 100% públic (SML)

7.2.1 Hipòtesis i variables de projecció

Es distingeix entre:

- ✓ **Hipòtesis generals**, basades en criteris establerts, en general conservadors en el desenvolupament de l'Any Base, i en la legislació aplicable establerta per a aquest tipus d'explotacions, i basades en la informació obtinguda, en l'anàlisi detallada del servei i en el diagnòstic i propostes de millora realitzades per **PWACS** per a l'optimització de l'explotació.
- ✓ **Hipòtesis específiques de cada model de gestió**, que dependran de la forma de gestió analitzada

7.2.1.1 Hipòtesis generals

- ✓ **Espai temporal de l'anàlisi**. Per a l'anàlisi comparativa d'escenaris i models de gestió, es fixa un termini de 10 anys. S'ha optat per utilitzar un termini de durada suficientment ampli com perquè les alteracions temporals que poguessin tenir els models economicofinancers quedaran neutralitzades.
- ✓ Es planteja un **model econòmic financer conservador**:
 - **No es contempla el creixement d'abonats en els anys d'estudi considerats**, així com tampoc l'increment dels consums dels mateixos.
 - El model **tampoc contempla desenvolupament urbanístic** que derivi en el creixement poblacional i, per tant, en l'augment d'abonats del servei.
- ✓ Els **costos es veuran incrementats anualment** segons els índex que es mostren en la següent taula. Els costos operatius que no apareixen en la taula no experimenten cap increment sobre el seu preu unitari.

Taula 21. Hipòtesis de variació anual de costos

Cost	Variació Anual
Personal	2,00 %
Conservació i manteniment	1,00 %
Energia	1,50 %

- ✓ **Inversions de millora**. Segons la informació facilitada, el sistema de clavegueram requereix una sèrie d'actuacions l'import total de les quals ascendeix a **1.937.046,95 €** a executar durant els 3 primers anys de servei. Les inversions i el calendari de realització de les mateixes es mostren en la següent taula.

Taula 22. Calendari d'Execució del Pla d'Inversions

Pla d'Inversions	Calendari d'Execució		
	Any 1	Any 2	Any 3
C/Joa Margall i C/Galceran (Ribes): 390 m. de col·lector ø 800 mm	370.293 €		
C/Barcelona, C/Jaume I, C/Monturiol i C/Miquel Servet: 380 m. de col·lector ø 800 mm	250.878 €		
Avinguda Roquetes i C/Boters: 100 m. de col·lector ø 800 mm, 82 m. de col·lector 1.000 mm, 74 m de col·lector ø 1.200 mm	160.970 €		
Avinguda dels Cards, C/Cristòfol Mestres i C/Enric Morera: 380 m. de col·lector ø 800 mm y 270 m. de col·lector ø 1.000 mm		551.927 €	
C/Pica d'Estats i C/Puigpedrós: 434 m. de Calaix de 1.200 mm			602.979 €
Total Inversions	782.141 €	551.927 €	602.979 €

- ✓ **Amortització de les inversions:**
 - Període d'amortització: 10 anys
 - Mètode d'amortització lineal
- ✓ Amb l'objectiu d'homogeneïtzar la comparativa entre els diferents models de gestió, **no es considera cost financer** associat a la finançament necessària per emprendre les inversions.
- ✓ **Tarifes per la prestació del servei.**

Per als Anys 1 i 2 es manté l'estructura tarifària i preus establerts per a l'Any Base. En l'Any 3 i successius s'aplica un coeficient anual de revisió de preus com a resultat de l'aplicació d'una fórmula polinòmica, estimada en aplicació del RD 55/2017, de 3 de febrer, per el qual es desenvolupa la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola.

Aquesta revisió de preus periòdica i predeterminada només és aplicable als contractes del sector públic, és a dir, no aplicaria en el cas de gestió directa que podrien revisar les tarifes quan fos necessari per cobrir els costos del servei. No obstant, en aquesta anàlisi sempre es considera aquesta forma de revisar les tarifes en ambdós escenaris, a l'objecte de poder realitzar una comparativa homogènia.

La fórmula polinòmica, en la que es tenen en compte les principals partides de costos revisables (d'acord amb el citat RD), té la següent estructura:

$$K_t = a \cdot I_{m0} + b \cdot I_e + c \cdot I_m + d$$

On:

I_{mo}: índex de preus de la mà d'obra

$$I_{mo} = SB_t / SB_{t-1}$$

Es prendrà com a referència la variació aplicada al salari base el període anterior (t-1) establert pel Conveni Col·lectiu Estatal de les indústries de captació, elevació, conducció, tractament, distribució, sanejament i depuració d'aigües potables i residuals, o un altre pacte d'aplicació, excepte que aquesta sigui superior a la marcada en el RD 55/2017, en aquest cas s'aplicarà el previst reglamentàriament.

I_e: es el índex de preus de la energia d'acord amb les dades publicades per l'INE en el moment de la revisió.

I_m: índex de preus de manteniment

Es prendrà com a referència el següent índex compost:

$$I_{m \ t/t-1} = (Itub_{t/t-1} + Ivyg_{t/t-1} + Irm_{t/t-1} + Ic_{t/t-1}) / 4$$

On:

Itub = índex de preus CNAE 2009 2221. Fabricació de plaques, fulles, tubs i perfils de plàstic

Ivyh = índex de preus CNAE 2009 2814. Fabricació d'altra aixeteria i vàlvules

Irm = índex de preus CNAE 2009 331. Reparació de productes metàl·lics, maquinària i equip.

Ic = índex de preus CNAE 2009 236. Fabricació d'elements de formigó, ciment i guix.

Tots ells, publicats per l'INE en el moment t.

a, b, c i d: coeficients de ponderació dels costos de personal, manteniment i conservació, energia i costos no revisables, respectivament, calculats a partir dels costos de l'Any 1.

Taula 23. Coeficients de ponderació de costos

Coeficient de ponderació	Valor
a	0,29
b	0,01
c	0,19
d	0,51

- ✓ S'estableix una partida per a **dotació per insolvències** que representa l'**1% dels ingressos** anuals obtinguts.

- ✓ Per a la valoració de la viabilitat del projecte, s'utilitza una **taxa de descompte WACC dels fluxos de caixa de 2,55%**. El seu valor és el rendiment mitjà en el mercat secundari del deute de l'Estat a 10 anys en els últims 6 mesos, incrementat en un diferencial de 200 punts bàsics. Es prenen com a referència per al càlcul d'aquest rendiment mitjà les últimes dades disponibles publicades pel Banc d'Espanya en el Butlletí del Mercat de Deute Públic.

Consultats els Indicadors Financers publicats pel Banc d'Espanya, el rendiment mitjà en el mercat secundari del deute de l'Estat a 10 anys en els sis mesos anteriors al càlcul va ser de 0,55%, per la qual cosa la taxa de descompte a aplicar per al càlcul del període de recuperació de la inversió és del 2,55% tal i com pot observar-se en la següent taula:

Taula 24. Taxa de descompte. Font: Indicadors Financers. Banc d'Espanya

Rendibilitat de les obligacions a 10 anys								
gen-20	feb-20	mar-20	abr-20	maig-20	juny-20	MEDIA	200 p. bàsics	T. Descompte
0,42%	0,27%	0,51%	0,82%	0,75%	0,55%	0,55%	2%	2,55%

7.2.1.2 Hipòtesis específiques

A continuació, es recullen aquelles partides de costos que poden veure's modificades **en funció de l'escenari de gestió** que es plantegi. És a dir, a efectes d'elaboració del model, tant l'import d'ingressos del servei com la resta dels costos que no es contemplen en el present apartat són independents del model de gestió. No obstant, les partides que a continuació es mencionen han de, o no, considerar-se com a costos del servei segons la forma de gestió analitzada i/o poden ver modificat el seu valor.

- ✓ **Costos de personal.** Segons el disposat en l'article 130 de la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic, si així ho estableix una norma legal, un conveni col·lectiu o un acord de negociació col·lectiva d'eficàcia general, el personal de l'anterior prestador del servei serà susceptible de subrogació pel nou prestador, fins i tot en el cas en què l'Administració pública decideixi prestar el servei de manera directa.

Es considera el personal definit per a l'Any Base. No obstant, per al cas de **gestió indirecta i gestió directa a través de EL/OA no s'ha considerat la figura del gerent**. A més en el cas de la **gestió directa es considera que el personal es veurà incrementat** per la dedicació parcial de part del personal de l'Ajuntament.

Taula 25. Increment de personal en Gestió Directa

Lloc de treball	EL/OA	EPEL	SML
	Núm. / Dedicació	Núm. / Dedicació	Núm. / Dedicació
Gerent (*)	0 / 0%	1 / 20%	1 / 20%
Enginyer Municipal (*)	1 / 30%	1 / 30%	1 / 30%
Delineant Municipal (*)	1 / 30%	1 / 30%	1 / 30%
Interventor Municipal	1 / 20%	1 / 10%	1 / 10%
Secretari Municipal	1 / 20%	1 / 10%	1 / 10%
Administratiu Municipal (*)	1 / 20%	1 / 60%	1 / 60%

(*) Depenen de la forma de gestió, serà personal municipal o de nova contractació.

D'altra banda, en cas de realitzar la **gestió del servei de forma directa**, s'estima un augment dels costos de personal degut principalment als següents aspectes:

- Els **horaris** són generalment més reduïts i menys flexibles en cas de persones de les entitats locals.

Per al cas de la gestió directa a través de EL/OA, si es considera la diferència entre la jornada màxima de treball que estableix el *Conveni col·lectiu estatal de les indústries de captació, elevació, conducció, tractament, distribució, sanejament i depuració d'aigües potables i residuals* (1.752 hores anuals) i la jornada en el Sector Públic (1.642 hores anuals), s'obté que el **nombre d'hores treballades per persona en el sector privat és aproximadament un 7% major que en la funció pública**.

En l'empresa pública, si bé els treballadors es subroguen amb les condicions actuals (que serien les de l'empresa privada) segons experiències vistes en altres empreses públiques del sector, els convenis establerts a mesura que passa el temps tendeixen a millorar les condicions de treballadors i reduir les jornades.

- **La flexibilitat a l'hora d'ajustar la plantilla per a cada necessitat del servei és menor en la gestió directa**, per tant, tendeixen a estar sobredimensionades per fer front a qualsevol eventualitat del servei. En les empreses públiques aquesta flexibilitat de contractació és major que en el cas anterior, però, tot i així, segueix essent menor que en una empresa privada.
- **El índex d'absentisme, d'acord amb dades estadístiques, és lleugerament major en el sector públic que en el privat**. Aquest absentisme és més significatiu en el cas d'entitats locals que en empreses públiques.

Tenint en compte els factors mencionats i que el servei s'ha d'atendre les 24 hores els 365 dies de l'any, s'ha considerat una subpartida que inclou l'increment de cost que

suposa la realització d'hores extra, guàrdies, reforços, vacances, etc. El percentatge de penalització aplicat per a cada modalitat de gestió es:

- EL/OA: 15%
- EPEL/SML: 5%
- Concessió/E. Mixta: 0%

D'altra banda, en formació de personal es Inverteix un 2% de el cost total de personal.

✓ **Conservació i manteniment.** Es plantegen uns costos per a l'Any Base per un import de 69.982 €. No obstant, en cas de realitzar la **gestió del servei de forma directa**, s'estima un **increment d'aquesta partida en un 25%**; degut principalment a l'efecte directe de l'economia d'escala i a que aquestes alternatives compten amb menor capacitat per optimitzar les tasques a realitzar, dilatant-se els terminis de la seva execució.

✓ **Costos administratius i varis.**

- En aquesta partida es tenen en compte, entre altres, els costos associats als lloguers de locals per a oficina i magatzem. Per al cas de **gestió directa a través d'EL/OA**, es considera que l'Ajuntament disposa d'aquests establiments i, per tant, els cedeix a cost nul per a la prestació del servei.

En els casos de **gestió directa a través d'EPEL/SML i gestió indirecta**, es planteja un cost de **lloguer de locals** (oficina d'atenció al públic i magatzem) per un import per a l'Any 1 de **10.800,00 €**.

- D'altra banda, dins d'aquesta partida es considera, per a les alternatives de **gestió directa**, el cost derivat d'una **oficina tècnica i assessoria** per un import anual **del 4% del total dels costos**. En la modalitat de gestió indirecta aquests treballs són realitzats pel personal d'estructura.

✓ **Benefici industrial.** Per al contracte de concessió de serveis amb operador privat s'estableix un benefici industrial del **4% sobre els ingressos totals del servei**.

✓ **Despeses de primer establiment.** Es consideren en aquesta partida les despeses de licitació en els casos en què apliqui (tal i com s'indica en la taula a continuació) i la inversió en mitjans materials de primer establiment imprescindibles per a la prestació dels serveis. En aquest concepte s'hi inclouen tant els mitjans tècnics de tot tipus com ara mitjans informàtics (hardware, software, etc.).

En relació amb la inversió en mitjans materials, es considera que **les alternatives gestió indirecta incorren en un cost menor que en els casos de gestió directa**, bé sigui per l'economia d'escala, o bé pels mitjans propis de suport de la seva estructura.

Segons el model considerat, la partida corresponent a despeses de primer establiment i els seus respectius períodes d'amortització és la següent:

Taula 26. Despeses de primer establiment

Concepte	Termini amortització (anys)	Gestió Directa	Gestió Indirecta
Despeses de licitació	10	0 €	2.000 €
Software	10	52.084 €	39.063 €
Mitjans materials i stock	10	38.070 €	28.552 €
Total		90.154 €	67.615 €

- ✓ **Impostos, avals i altres despeses.** La següent taula recull aquelles partides relatives a impostos, avals i altres despeses que depenen del sistema de gestió.

Taula 27. Impostos, avals i altres despeses segons el model de gestió

Variables	EL/OA	EPEL	SML	Concessió
Aval de la Garantia Definitiva	NO	NO	NO	SI
Constitució de la Societat	NO	NO	SI	NO
Impost d'Activitats Econòmiques	NO	SI	SI	SI

- **Aval de la Garantia Definitiva.** El cost de l'aval d'aquesta Garantia es calcula com l'**1% de la Garantia Definitiva a imputar en cada exercici**. Es considera que la garantia definitiva representa el 5% del Valor Estimat del Contracte, calculat com el total d'ingressos recaptats durant el període de prestació analitzat (10 anys).
- **Costos de constitució de la societat.** Es consideren els costos de notaria, gestoria i registre mercantil de **1.000 €**.
- **Impost d'activitats econòmiques (IAE).** Aquest impost s'estableix mitjançant l'Ordenança Fiscal Reguladora de l'Impost sobre Activitats Econòmiques de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes A partir dels coeficients i índex establerts en aquesta Ordenança, la **quota anual de l'IAE** representa un cost de **5.377 €**.

7.2.2 Ingressos i Costos de l'Any 1

En aquest apartat es presenta el resum d'ingressos i costos i el resultat d'explotació de l'Any 1 per a cadascuna de les formes de gestió estudiades, tenint en compte les hipòtesis generals i específiques detallades anteriorment.

Des del punt de vista econòmic, les formes de gestió directa per la pròpia Entitat Local i l'Organisme Autònom no presenten diferències, així que els resultats obtinguts són iguals.

D'altra banda, a partir de les hipòtesis plantejades per a cadascun dels escenaris, els ingressos del servei de clavegueram es mantenen constants en cadascuna de les alternatives de gestió analitzades.

Tal com s'aprecia en la següent taula, el model de gestió mitjançant Concessió ofereix millors resultats que la prestació per gestió directa mitjançant entitat local i Organisme Autònom.

Taula 28. Resultat d'exploració per a l'Any 1 en funció del model de gestió

Resultat d'Explotació Any 1	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E. Mixta
Ingressos	283.196 €	283.196 €	283.196 €	283.196 €	283.196 €
Cota de Servicio	40.013 €	40.013 €	40.013 €	40.013 €	40.013 €
Cota de consumo	243.183 €	243.183 €	243.183 €	243.183 €	243.183 €
Costos	316.887 €	378.886 €	317.886 €	233.536 €	318.639 €
Costos operatius	300.614 €	301.575 €	301.575 €	208.177 €	217.737 €
Personal	157.486 €	158.446 €	158.446 €	72.748 €	87.748 €
Energia elèctrica	3.822 €	3.822 €	3.822 €	3.822 €	3.822 €
Control de abocaments	3.600 €	3.600 €	3.600 €	3.600 €	3.600 €
Pla de Control d'Abocaments	4.200 €	4.200 €	4.200 €	4.200 €	4.200 €
Manteniment i conservació	70.696 €	70.696 €	70.696 €	70.696 €	70.696 €
Transports	26.520 €	26.520 €	26.520 €	13.560 €	13.560 €
Administratius i varis	34.291 €	34.291 €	34.291 €	39.551 €	34.111 €
Provisió d'insolvències	4.248 €	4.248 €	4.248 €	4.248 €	4.248 €
Cost de estructura / contractació assessoria	12.025 €	12.063 €	12.063 €	8.327 €	8.710 €
Benefici Industrial	0 €	0 €	0 €	11.328 €	11.328 €
Fee de gestió (Know-How)	0 €	0 €	0 €	0 €	14.160 €
Despeses de constitució de la societat	0 €	61.000 €	0 €	0 €	61.000 €
Aval de la Garantia Definitiva	0 €	0 €	0 €	1.456 €	1.456 €
Resultat Brut d'Explotació	-33.692 €	-95.690 €	-34.690 €	49.659 €	-35.443 €
EBITDA (%)	-11,90 %	-33,79 %	-12,25 %	17,54 %	-12,52 %
Amortitzacions	84.976 €	84.976 €	84.976 €	85.175 €	85.175 €
Inversions	78.214 €	78.214 €	78.214 €	78.214 €	78.214 €
Despeses de primera implantació	6.762 €	6.762 €	6.762 €	6.962 €	6.962 €
Resultat d'Explotació	-118.667 €	-180.666 €	-119.665 €	-35.516 €	-120.619 €
EBIT (%)	-41,90 %	-63,80 %	-42,46 %	-12,54 %	-42,59 %

7.2.3 Valoració del servei per a cada forma de gestió

Per a la valoració economicofinancera, una vegada obtingudes les projeccions dels estats financers, **es calcula la Taxa Interna de Retorn (TIR) i el Valor Actual Net (VAN) del Flux de Caixa Lliure**, flux que representa els fons generats per la gestió del servei després d'atendre tots els desemborsaments lligats amb els seus costos operatius i amb les inversions previstes, però

excloent els fluxos derivats del seu finançament. La taxa de descompte considerada per al càlcul del VAN és del 2,55%.

La següent taula mostra els resultats obtinguts en termes de valor actual net.

Taula 29. Valoració del servei comparativa

Resultats comparatius	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E.Mixta
VAN	-2.647.438 €	-2.709.553 €	-2.650.435 €	-1.484.622 €	-1.755.036 €

A la vista dels resultats exposats, es conclou que el Servei no és viable ni rendible en cap de les modalitats de gestió. No obstant, es pot observar que la modalitat de gestió indirecta mitjançant concessió seria més eficient que les modalitats de gestió directa.

És per això que es fa necessari plantejar un **estudi de pujada de tarifes**, de manera que es pugui Obtenir un Servei sostenible i eficient, amb una taxa interna de rendibilitat (TIR) propera a el 6%.

Amb aquesta TIR es podrà Obtenir una modalitat de gestió els ingressos cobreixin els costos i les inversions necessàries, a més de Obtenir un benefici en aquesta modalitat de gestió, tenint en compte les hipòtesis comentades en els punts anteriors.

Per a això, s'han realitzat una comparativa de pujada de tarifes en els diferents models de gestió, resultant amb això **el model de concessió com el model que menor pujada tarifària requeriria** per a una taxa interna de rendibilitat similar, la qual cosa atorgaria l'eficiència i sostenibilitat necessària per a la gestió del servei anteriorment comentada.

A la següent taula es pot observar el percentatge de pujada que caldria fer en el primer any de gestió:

Taula 30. Percentatge de pujada tarifària necessari

Resultats comparatius	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E. Mixta
% pujada	118 %	120 %	116 %	75 %	90 %
TIR (~6%)	5,81 %	5,52 %	5,06 %	6,20 %	5,69 %

Aplicant aquesta pujada tarifària es pot fer una estimació de com quedarien les tarifes, la qual es pot observar a continuació:

Taula 31. Hipòtesis de la nova situació tarifària

Resultats comparatius	Actual	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E.Mixta
Cota de consum (€/m ³)	0,0315	0,0687	0,0693	0,0680	0,0551	0,0599
Cota de Servei (€/abonat)	5,19	11,31	11,42	11,21	9,08	9,86

De forma gràfica es comprova com augmenten les tarifes en totes les modalitats de gestió, sent en la modalitat de Concessió a la que menys puja.

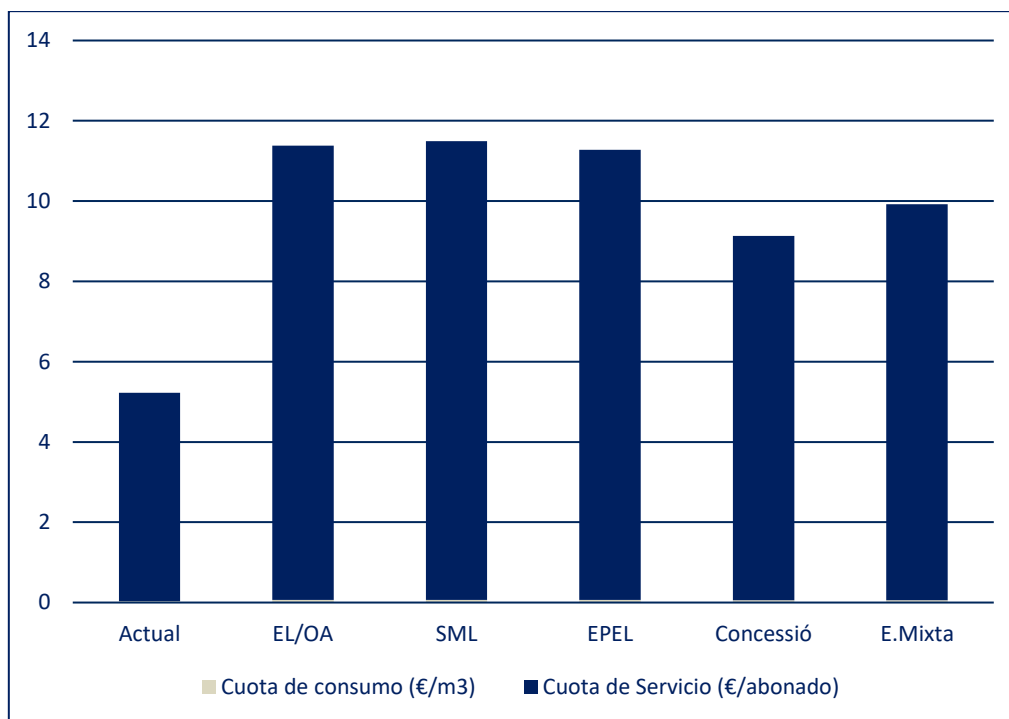

Figura 2. Comparativa dels costos tarifaries segons model de gestió

Les tarifes porten sense ser actualitzades des de l'any 2012, per la qual cosa s'entén raonable plantejar una pujada de les mateixes que actualitzi el servei a l'evolució que han patit els costos associats i permeti escometre les inversions necessàries en el servei, per tal de poder prestar als ciutadans un servei amb uns nivells de qualitat adequats.

Per tal de plasmar la repercussió que suposen les diferents pujades tarifàries a la ciutadania, s'ha realitzat un estudi per a un consum mitjà de 25 m³ per abonat de forma trimestral, obtenint una estimació de la **despesa anual familiar pel servei de clavegueram**:

Taula 32. Despesa anual familiar de el rebut del clavegueram

Resultats comparatius	Actual	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E.Mixta
Rebut trimestral (€)	6,135 €	13,03 €	13,15 €	12,91 €	10,46 €	11,36 €
% pujada	0%	118%	120%	116%	75%	90%
Despesa anual familiar de Clavegueram(€)	24,54 €	52,12 €	52,60 €	51,65 €	41,84 €	45,43 €

Com es pot observar, amb les pujades de tarifes plantejades, la despesa anual per aquest servei bàsic segueix sent bastant reduït (en comparació amb altres serveis - telefonia, gas, electricitat -), ja que en el pitjor dels casos (major pujada), una família de composició mitjana tindria una despesa anual de 53 € aproximadament.

D'altra banda, cal tenir en compte que les tarifes del municipi de Sant Pere de Ribes són inferiors que les d'altres municipis de la zona, tal com s'ha pogut comprovar en el punt 6 d'aquest informe. És per això que, sense importar el model de gestió que s'esculli, és recomanable que l'Ajuntament faci una revisió de les tarifes per poder comptar amb un servei que permeti realitzar les Inversions plantejades, i, amb això, afavorir a una millora de el Servei de clavegueram.

A més, fent una estimació ràpida en el cas de la modalitat indirecta (concessió) es pot observar que l'augment de la tarifa suposaria, pel que fa a la tarifa actual: 17,30 € anuals, fet que implica 1,44 € més al mes, xifra a penes perceptible.

7.3 Escenari 1: Resultats d'exploració en funció de la hipòtesis de pujada tarifària

Cal explicar una mica aquest escenari o si és el que veníem comptant (amb les pujades necessàries per a escometre la inversió plantejada - pujada màxima) introduir la taula.

Taula 33. Resultat d'exploració per a l'Any 1 con la hipòtesis de pujada tarifària

Resultat d'Exploració Any 1	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E. Mixta
Ingressos	617.208 €	623.125 €	611.634 €	495.444 €	538.089 €
Cota de Servicio	87.267 €	88.029 €	86.378 €	69.991 €	76.089 €
Cota de consumo	529.941 €	535.096 €	525.256 €	425.452 €	462.000 €
Costos	321.898 €	383.985 €	322.812 €	246.300 €	346.716 €
Costos operatius	300.614 €	301.575 €	301.575 €	208.177 €	217.737 €
Personal	157.486 €	158.446 €	158.446 €	72.748 €	87.748 €
Energia elèctrica	3.822 €	3.822 €	3.822 €	3.822 €	3.822 €
Control d'abocaments	3.600 €	3.600 €	3.600 €	3.600 €	3.600 €
Pla de Control d'Abocaments	4.200 €	4.200 €	4.200 €	4.200 €	4.200 €
Manteniment i conservació	70.696 €	70.696 €	70.696 €	70.696 €	70.696 €
Transports	26.520 €	26.520 €	26.520 €	13.560 €	13.560 €
Administratius i varis	34.291 €	34.291 €	34.291 €	39.551 €	34.111 €
Provisió d'insolvències	9.258 €	9.347 €	9.174 €	7.432 €	8.071 €
Cost d'estructura / contractació assessoria	12.025 €	12.063 €	12.063 €	8.327 €	8.710 €
Benefici Industrial	0 €	0 €	0 €	19.818 €	21.524 €
Fee de gestió (Know-How)	0 €	0 €	0 €	0 €	26.904 €
Despeses de constitució de la societat	0 €	61.000 €	0 €	0 €	61.000 €
Aval de la Garantia Definitiva	0 €	0 €	0 €	2.546 €	2.769 €
Resultat Brut d'Exploració	295.310 €	239.139 €	288.821 €	249.144 €	191.373 €
EBITDA (%)	47,85 %	38,38 %	47,22 %	50,29 %	35,57 %
Amortitzacions	84.976 €	84.976 €	84.976 €	85.175 €	85.175 €
Inversions	78.214 €	78.214 €	78.214 €	78.214 €	78.214 €
Despeses de primera implantació	6.762 €	6.762 €	6.762 €	6.962 €	6.962 €
Resultat d'Exploració	210.335 €	154.164 €	203.845 €	163.968 €	106.197 €
EBIT (%)	34,08 %	24,74 %	33,33 %	33,10 %	19,74 %

7.4 Escenari 2: Nous resultats d'exploració en funció de la hipòtesi disminuint el valor de la inversió

En cas que l'Ajuntament decidís no realitzar una pujada de les tarifes tan elevada, es podria estudiar la hipòtesi de disminuir la inversió inicial de millora que s'ha plantejat en el punt 4.5.

Per tant, la taula de les Inversions a realitzar es veuria modificada, tal com es mostra a continuació:

Taula 34. Calendari d'Execució del Pla d'Inversions nou

Pla d'Inversions	Calendari d'Execució		
	Any 1	Any 2	Any 3
C/Joan Margall i C/Galceran (Ribes): 390 m. de col·lector ø 800 mm	370.293 €		
C/Barcelona, C/Jaume I, C/Monturiol i C/Miquel Servet: 380 m. de col·lector ø 800 mm	0 €		
Avinguda Roquetes i C/Boters: 100 m. de col·lector ø 800 mm, 82 m. de col·lector 1.000 mm, 74 m de col·lector ø 1.200 mm	160.970 €		
Avinguda dels Cards, C/Cristòfol Mestres i C/Enric Morera: 380 m. de col·lector ø 800 mm y 270 m. de col·lector ø 1.000 mm		0 €	
C/Pica d'Estats i C/Puigpedrós: 434 m. de Calaix de 1.200 mm			0 €
Total Inversions	531.263 €	0 €	0 €

Cal destacar que s'ha fet una estimació de la **inversió mínima necessària**, la qual haurà de ser aprovada i, si escau, modificada pel Ajuntament, en funció de les necessitats que presenti el Servei de clavegueram en el moment de la decisió.

Per tant, amb aquesta nova hipòtesi d'inversió i respecte a l'escenari anterior, els resultats per a cadascuna de les modalitats de gestió considerades es veuran modificades tant en els seus ingressos (segons el% de pujada de tarifes necessari) com en les seves amortitzacions. És per això que perquè el Servei sigui sostenible i s'obtingui una taxa interna de rendibilitat raonable (propera a el 6%), la **pujada tarifària** quedaria tal com es mostra a continuació:

Taula 35. Percentatge de pujada tarifària necessària reduint la inversió

Resultats comparatius	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E.Mixta
% pujada	49 %	60 %	58 %	10 %	23 %
TIR (~6%)	5,22 %	5,47 %	6,07 %	5,59 %	5,17 %

Aplicant aquesta pujada tarifària, de la mateixa manera que s'ha fet en el cas anterior, s'observa com quedarien les tarifes:

Taula 36. Hipòtesis de la nova situació tarifària reduint la inversió

Resultats comparatius	Actual	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E.Mixta
Cota de consum (€/m ³)	0,0315	0,0469	0,0504	0,0498	0,0347	0,0387
Cota de Servicio (€/abonat)	5,19	7,73	8,30	8,20	5,71	6,38

D'aquesta manera es pot comprovar com en la modalitat de gestió directa mitjançant concessió les tarifes no difereixen tant de la situació actual.

Novament, si es fa l'estimació per a un consum mitjà de 25 m³ per abonat i de forma trimestral, es té el següent **despesa anual familiar**:

Taula 37. Despesa anual familiar del rebut de clavegueram reduint la inversió

Resultats comparatius	Actual	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E.Mixta
Rebut trimestral (€)	6,135 €	8,91 €	9,38 €	9,27 €	6,58 €	7,35 €
% pujada	0%	49%	57%	55%	10%	23%
Despesa anual familiar de Clavegueram (€)	24,54 €	35,63 €	37,54 €	37,06 €	26,30 €	29,41 €

L'augment de la tarifa suposaria pel que fa a la tarifa actual 1,76 € anuals, fet que implica 0,146 € mensuals, xifra pràcticament menyspreable.

Si es mostren els resultats d'explotació per a l'Any 1 assumint aquestes hipòtesis, és a dir, amb la pujada tarifària menor i amb la inversió inicial menor, s'haurà el següent:

Taula 38. Resultat d'explotació per a l'Any 1 amb la hipòtesis de pujada tarifària inferior i amb menor inversió

Resultat d'Explotació Any 1	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E. Mixta
Ingressos	421.772 €	452.926 €	447.478 €	311.625 €	348.100 €
Cota de Servicio	59.575 €	64.021 €	63.259 €	44.078 €	49.159 €
Cota de consumo	362.197 €	388.905 €	384.219 €	267.548 €	298.941 €
Costos	318.966 €	381.432 €	320.350 €	235.249 €	325.788 €
Costos operatives	300.614 €	301.575 €	301.575 €	208.177 €	217.737 €
Personal	157.486 €	158.446 €	158.446 €	72.748 €	87.748 €
Energia elèctrica	3.822 €	3.822 €	3.822 €	3.822 €	3.822 €
Control d'abocaments	3.600 €	3.600 €	3.600 €	3.600 €	3.600 €
Pla de Control d'Abocaments	4.200 €	4.200 €	4.200 €	4.200 €	4.200 €
Manteniment i conservació	70.696 €	70.696 €	70.696 €	70.696 €	70.696 €
Transports	26.520 €	26.520 €	26.520 €	13.560 €	13.560 €
Administratius i varis	34.291 €	34.291 €	34.291 €	39.551 €	34.111 €
Provisió d'insolvències	6.326 €	6.794 €	6.712 €	4.674 €	5.221 €
Cost d'estructura / contractació assessoria	12.025 €	12.063 €	12.063 €	8.327 €	8.710 €
Benefici Industrial	0 €	0 €	0 €	12.465 €	13.924 €
Fee de gestió (Know-How)	0 €	0 €	0 €	0 €	17.405 €
Despeses de constitució de la societat	0 €	61.000 €	0 €	0 €	61.000 €
Aval de la Garantia Definitiva	0 €	0 €	0 €	1.605 €	1.790 €
Resultat Brut d'Explotació	102.806 €	71.494 €	127.128 €	76.377 €	22.312 €
EBITDA (%)	24,37 %	15,78 %	28,41 %	24,51 %	6,41 %
Amortitzacions	59.888 €	59.888 €	59.888 €	60.088 €	60.088 €
Inversions	53.126 €	53.126 €	53.126 €	53.126 €	53.126 €
Despeses de primera implantació	6.762 €	6.762 €	6.762 €	6.962 €	6.962 €
Resultat d'Explotació	42.918 €	11.606 €	67.240 €	16.289 €	-37.775 €
EBIT (%)	10,18 %	2,56 %	15,03 %	5,23 %	-10,85 %

Per tant, un cop avaluats els escenaris **es pot concloure que la modalitat de gestió més eficient i sostenible continua sent la modalitat de gestió indirecta a través de concessió, independentment per al percentatge de pujada tarifària que es consideri, o per a la inversió inicial que es vulgui realitzar.**

Per a una millor visualització dels resultats, s'exposa a continuació la següent taula amb els dos escenaris considerats, per a la modalitat de concessió:

- ✓ Escenari 1: s'escomet la totalitat de les Inversions prioritàries plantejades i s'incrementa la tarifa un 75%.
- ✓ Escenari 2: s'empren de manera parcial les Inversions plantejades i s'incrementa la tarifa un 10%.

Taula 39. Comparació de ambdós escenaris

Resultat d'Explotació Any 1	Escenario 1	Escenario 2
Ingressos	495.444 €	311.625 €
Cota de Servicio	69.991 €	44.078 €
Cota de consumo	425.452 €	267.548 €
Costos	246.300 €	235.249 €
Costos operatives	208.177 €	208.177 €
Personal	72.748 €	72.748 €
Energia elèctrica	3.822 €	3.822 €
Control d'abocaments	3.600 €	3.600 €
Pla de Control d'Abocaments	4.200 €	4.200 €
Manteniment i conservació	70.696 €	70.696 €
Transports	13.560 €	13.560 €
Administratius i varis	39.551 €	39.551 €
Provisió d'insolvències	7.432 €	4.674 €
Cost d'estructura / contractació assessoria	8.327 €	8.327 €
Benefici Industrial	19.818 €	12.465 €
Fee de gestió (Know-How)	0 €	0 €
Despeses de constitució de la societat	0 €	0 €
Aval de la Garantia Definitiva	2.546 €	1.605 €
Resultat Brut d'Explotació	249.144 €	76.377 €
EBITDA (%)	50,29 %	24,51 %
Amortitzacions	85.175 €	60.088 €
Inversions	78.214 €	53.126 €
Despeses de primera implantació	6.962 €	6.962 €
Resultat d'Explotació	163.968 €	16.289 €
EBIT (%)	33,10 %	5,23 %

De forma gràfica i per a una millor visualització dels resultats, s'exposen de forma gràfica a continuació la relació entre la pujada tarifària necessària per a cada un dels escenaris:

Taula 40. Percentatge de pujada tarifària segons tipus d'escenari

Escenari	EL/OA	SML	EPEL	Concessió	E.Mixta
Escenari 1 (inversió: 1.937.046€)	118%	120%	116%	75%	90%
Escenari 2 (inversió: 531.263 €)	49%	60%	58%	10%	23%

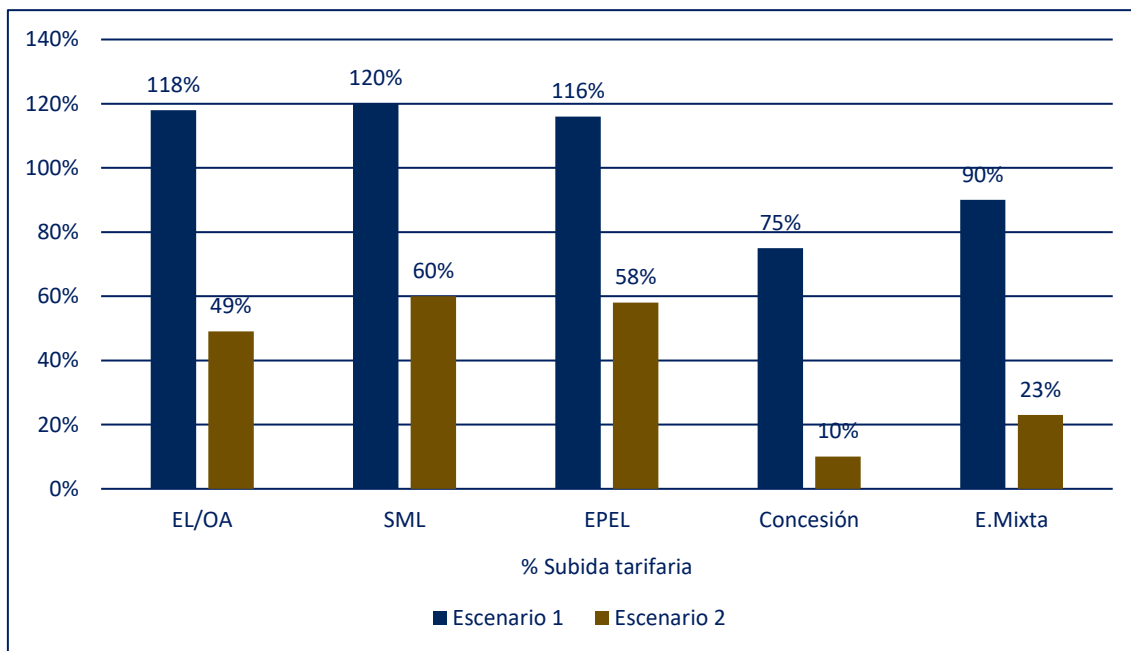

Figura 9. Percentatge de pujada tarifària segons tipus d'escenari

8 ASPECTES DE GESTIÓ

En aquest apartat s'analitzen aquells aspectes relacionats amb la gestió i l'organització del servei que es veuen afectats pel model de gestió per el que s'opti, comparant, en la mesura del possible, els pros i contres d'ambdós models de gestió (directa vs. indirecta).

8.1 Risc d'exploració

1r Gestió Directa: en cas que l'Ajuntament opti per gestionar directament el servei haurà d'assumir aquest risc operacional, és a dir, no tindrà garantit que, en condicions normals de funcionament, vagi a recuperar les inversions realitzades ni a cobrir els costos en que incorregués com a conseqüència de l'exploració del mateix.

2n Gestió Indirecta: No obstant, pel que fa als contractes de concessió, segons la LCSP, existeix una transferència del risc operacional de l'Administració al concessionari, delimitant-se en l'article 14 de la Llei, en línia amb l'establert en la nova Directiva d'adjudicació de contractes de concessió, els casos en què es considerarà que el concessionari assumeix aquest risc operacional.

8.2 Capacitat d'endeutament

1r Gestió Directa: Les necessitats del servei detectades i descrites suposen fortes inversions, que l'Entitat Local haurà de valorar i justificar si pot o no assumir-les, de conformitat amb el previst en l'article 4 de la Llei Orgànica 2/2012 de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera. S'ha de tenir en compte que, a l'inici de la gestió, el servei no genera suficient flux de caixa per fer front a les inversions plantejades sense recórrer a algun tipus de fons durant els primers anys del projecte, ja sigui per deute o per una dotació pressupostària d'un altre tipus.

2n Gestió Indirecta: No obstant, les inversions proposades podrien ser més fàcilment assumibles per l'empresa privada, imputant l'import de les mateixes als compromisos d'inversió assumits per l'empresa amb l'Ajuntament, després de la firma del contracte de concessió en aquest municipi.

8.3 Procediments de compres i contractacions

1r Gestió Directa: La contractació d'obres i serveis en el cas de la gestió directa ha de seguir el procediment de la contractació administrativa. Aquest procediment, tot i els seus evidents

avantatges, es caracteritza per la lentitud en la tramitació, el que suposa un desavantatge enfront de la contractació privada.

2n Gestió Indirecta: En la què el procediment permet atendre la immediatesa que un servei d'aigües habitualment requereix.

8.4 Contractació i gestió del personal

1r Gestió Directa: de la mateixa manera que passa amb els procediments de compres, la contractació i gestió del personal en el cas de la gestió directa ha de seguir els procediments de la funció pública. Generalment, aquesta contractació es més costosa que en el cas de l'empresa privada. Dins d'aquest punt també és necessari comentar la rigidesa en la dedicació de mitjans humans del servei (règim laboral públic o funcionarial), la qual cosa en ocasions no és desitjable atesos els requeriments del mateix.

2n Gestió Indirecta: En el cas de gestió indirecta mitjançant concessió, la contractació i gestió del personal no ha de seguir els procediments de la funció pública. En termes econòmics, aquesta contractació és més avantatjosa que en el cas de l'empresa pública i presenta major flexibilitat en la dedicació de mitjans humans del servei.

S'ha de tenir en compte en aquest punt la subrogació del personal que actualment duu a terme el servei. En ambdues formes de gestió s'ha de subrogar el personal existent en les condicions establertes en el Conveni Col·lectiu d'aplicació, o l'Estatut dels Treballadors en el seu cas. En el cas de la gestió directa, l'article 130.3 de la nova LCSP estableix que en cas que una Administració Pública decideixi prestar directament un servei que fins al moment venia essent prestat per un operador econòmic, vindrà obligada a la subrogació del personal que el prestava *"si així ho estableix una norma legal, un conveni col·lectiu o un acord de negociació col·lectiva d'eficàcia general"*.

En l'actualitat, aquesta previsió ha de ser interpretada conjuntament amb les disposicions addicionals 26 i 34 de la Llei 3/2017, de 27 de juny, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'Any 2017, que es mostra a continuació:

"Disposició addicional vint-i-sisena. Limitacions a la incorporació de personal laboral al sector públic.

U. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i vigència indefinida, les Administracions Públiques de l'article 2 del text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, no podran

considerar com a empleats públics del seu article 8, ni podran incorporar en aquesta condició en una Administració Pública o en una entitat de dret públic:

a)Als treballadors dels contractistes de concessions d'obres o de serveis públics o de qualsevol altre contracte adjudicat per les Administracions Públiques previstes en l'article 2.3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, quan els contractes s'extingeixin pel seu compliment, per resolució, inclòs el rescat, o si s'adopta el segrest o intervenció del servei conforme a la legislació de contractes del sector públic que resultés aplicable als mateixos (...)

Al personal referit en els apartats anteriors li seran d'aplicació les previsions sobre successió d'empreses contingudes en la normativa laboral.

Dos. En aquells supòsits en els què, excepcionalment, en compliment d'una sentència judicial, o prèvia tramitació d'un procediment que garanteixi els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, el personal referit en l'apartat 1.a) anterior sigui incorporat a societats mercantils públiques, les incorporacions que es produeixin d'acord amb el previst en aquest apartat, no es comptabilitzaran com a personal de nou ingrés del còmput de la taxa de reposició d'efectius..."

“Disposició addicional trenta-quatre. Exigència de responsabilitats en les Administracions Públiques i entitats dependents de les mateixes per la utilització de la contractació laboral.

U. Els contractes de treball de personal laboral en les Administracions Públiques i en el seu sector públic, sigui quina sigui la durada dels mateixos, hauran de formalitzar-se seguint les prescripcions i en els termes establerts en l'Estatut dels Treballadors i altra normativa reguladora de la contractació laboral, així com d'acord amb les previsions de la corresponent Llei de Pressupostos Generals de l'Estat, essent d'aplicació els principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat en l'accés a l'ocupació pública i havent de respectar en tot cas el disposat en la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'Incompatibilitats del Personal al Servei de les Administracions Públiques i qualsevol altra normativa en matèria d'incompatibilitats.

Dos. Els òrgans competents en matèria de personal en cadascuna de les Administracions Públiques i en les entitats que conformen el seu Sector Públic Instrumental seran responsables del compliment de la citada normativa, i en especial vetllaran per evitar qualsevol tipus d'irregularitat en la contractació laboral temporal que pugui donar lloc a

la conversió d'un contracte temporal en indefinit no fix. Així mateix, tots els òrgans de personal citats no podran atribuir la condició d'indefinit no fix a personal amb un contracte de treball temporal, ni a personal d'empreses que al mateix temps tinguin un contracte administratiu amb l'Administració respectiva, excepte quan d'això se'n derivi d'una resolució judicial."

No obstant, i tot i que en aquest estudi es manté el personal actual en totes les modalitats de gestió estudiades, s'ha de tenir present el debat i les discrepàncies entre la jurisprudència administrativa, social i contractual, en relació a l'obligació o no de subrogació, especialment en el cas de canvi de gestió indirecta a directa, tot i que les tesis que s'imposen són les que consideren que s'ha de produir si deriva d'un conveni col·lectiu o de la legislació laboral i que s'ha de fer en les mateixes condicions i drets laborals que tinguin en la situació actual, aquest cas societat concessionària.

8.5 Serveis tècnics i equipaments especialitzats

1r Gestió Directa: En el cas de la gestió directa l'Entitat Local o òrgan especial de gestió (OA, EPEL o SML) s'hauria de fer càrrec de l'adquisició dels equips necessaris per a la prestació dels serveis.

2n Gestió Indirecta: En la gestió indirecta, el servei pot recolzar-se en serveis tècnics especialitzats que formen part de l'estructura de l'empresa privada que, mitjançant el seu Know-How, milloren la gestió del mateix i la resolució d'incidències. La capacitat d'aquests tècnics facilitarà l'adopció de les millors solucions per a l'eficàcia i eficiència dels serveis gestionats, contemplant mesures per a la disminució de costos. D'altra banda, el servei es podria beneficiar de la tecnologia i equips (telecontrol, GIS, geòfons, correladors, etc.) dels què disposa l'empresa privada.

8.6 Plans de gestió, manteniment i protocols d'actuació

1r Gestió Directa: Aplicació dels procediments administratius per a la prestació dels serveis.

2n Gestió Indirecta: En els casos de gestió indirecta, el suport del servei en l'estructura d'una gran empresa permetrà implantar, davant les possibles contingències que inevitablement es produeixen en la gestió diària d'aquest tipus de serveis, plans de gestió i protocols de manteniment eficaços. D'aquesta manera es millorarà la qualitat del servei i la percepció de la mateixa per part dels ciutadans.

9 ASPECTES SOCIALS

D'acord amb la Llei d'Aigües 29/1985 *"L'aigua és un recurs natural escàs, indispensable per a la vida i per a l'exercici de la immensa majoria de les activitats econòmiques; és insubstituïble, no ampliable per la mera voluntat de l'home, irregular en la seva forma de presentar-se en el temps i en l'espai, fàcilment vulnerable i susceptible d'usos successius"*. L'article 92 del Reial Decret Legislatiu 1/2001 que recull el Text Refós de la Llei de Aigües estableix com a objectiu *"promoure l'ús sostenible de l'aigua protegint els recursos hídrics disponibles i garantint un subministrament suficient en bon estat"*.

Des del punt de vista social, el servei urbà de clavegueram un bé de primera necessitat i afecta a la gestió d'un recurs natural essencial. Aquestes característiques permeten explicar l'intens debat existent actualment sobre el model de gestió més adequat per als Serveis d'aigua. Dins d'aquest debat, un aspecte de vital importància és l'acollida social dels diferents models de gestió.

El servei públic és una de les activitats que realitzen els poders públics per satisfer les demandes, preferències, expectatives i necessitats públiques, però és evident que els problemes públics no poden ser directament abordats pels poders públics, i tampoc que els serveis públics que s'implementin per solucionar-los siguin prestats únicament de manera directa.

Davant de l'augment de la demanda social de les infraestructures i equipaments públics, es produeix un desfasament entre l'esforç organitzatiu i l'esforç inversor. D'una banda, hi ha les necessitats demandades pels ciutadans en matèria d'infraestructures i de serveis públics i per l'altra, hi ha l'esforç inversor que requereixen aquestes actuacions, ja que hi ha fortes restriccions pressupostàries per limitar el nivell d'endeutament dels Ajuntaments, que condicionen la possibilitat de finançament dels projectes.

Aquestes circumstàncies han fet passar a un primer pla tots els problemes de gestió dels serveis públics: gestió que ha de realitzar-se sota el principi de ple sotmetiment a la Llei i al Dret que imposa la Constitució, però en el què cobra una molt especial rellevància l'eficàcia.

9.1 Aspectes socials de la gestió directa

En aquest aspecte, la gestió directa proporciona major **transparència i responsabilitat**, creant un entorn de confiança en el què promocionar l'accés lliure a la informació, la comunicació oberta i la participació de tots els professionals en la presa de decisions.

D'altra banda, s'ha de comentar que en la gestió directa existeix, per part dels ciutadans, una **percepció de major intimitat i proximitat que amb l'entitat gestora**, per tractar-se comunament de personal de l'Ajuntament amb el què la ciutadania té una relació de proximitat major i per tenir un **enteniment mutu de valors i objectius del sector públic**: proporcionar un servei de qualitat al menor preu possible.

9.2 Aspectes socials de la gestió indirecta

La gestió indirecta, ja sigui mitjançant una empresa mixta o mitjançant concessió, pot permetre **mantenir una modernització del servei, mitjançant l'aportació de finançament privada i el "saber fer" dels gestors privats** especialistes en la gestió del cicle integral de l'aigua, sense oblidar-se que l'Ajuntament és el que manté la titularitat del servei i la propietat de les instal·lacions i, per tant, es reserva per a sí mateix les decisions estratègiques, la tutela del servei, la protecció dels drets dels usuaris i la supervisió efectiva del compliment de les obligacions del gestor privat.

Els **coneixements tècnics** que aporta el concessionari repercutiran positivament en la qualitat del servei, en l'economia d'escala del projecte i la millora en la gestió podrà suposar una disminució del preu del mateix, juntament amb la modernització de les instal·lacions.

D'altra banda, els procediments d'un concessionari privat són més flexibles que els de la gestió pública, podent **resoldre determinades situacions de manera més àgil**.

10 ANÀLISI DAFO DEL SERVEI

A continuació, es presenta una anàlisi DAFO del servei per a les modalitats de gestió directa i indirecta, entesa aquesta com a eina d'estudi per la situació actual de les seves característiques internes (Debilitats i Fortaleses) i la seva situació externa (Amenaces i Oportunitats). Les matrius elaborades recullen els principals aspectes mencionats al llarg de tot l'informe.

De la combinació de fortaleses amb oportunitats sorgeixen les potencialitats que assenyalen les línies d'actuació de cara a elegir la modalitat de gestió del servei més adequada per al municipi de Sant Pere de Ribes.

GESTIÓ DIRECTA

INTERNES	Fortaleses	Debilitats
	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitat i transparència. - Major proximitat al ciutadà. - Major sensibilitat social. - Major control directe - Sense ànim de lucre 	<ul style="list-style-type: none"> - Especialització tècnica limitada. - Falta de protocols i procediments. - Falta de flexibilitat i agilitat per a la contractació de personal, assignació de tasques.. - Majors costos d'estructura
EXTERNS	Oportunitats	Amenaces
	<ul style="list-style-type: none"> - Ingressos per a les arques municipals. - Participació ciutadana en la presa de decisions i seguiment - Increment d'empreses que presten serveis complementaris. 	<ul style="list-style-type: none"> - Necessitats imprevistes (tècniques, tecnològiques i d'inversió). - Accés a finançament. - Limitacions a la despesa i capacitat d'endeutament (en detriment d'altres serveis públics – caixa única)

GESTIÓ INDIRECTA

INTERNES	Fortaleses	Debilitats
	<ul style="list-style-type: none"> - Transferència de risc d'explotació. - Major experiència i coneixement especialitzat del sector (Know-how). - Alta qualificació del personal operari. - Sistemes i procediments implantats. - Tecnologia pròpia desenvolupada per a la gestió del Cicle Integral de l'aigua 	<ul style="list-style-type: none"> - Benefici industrial del contractista. - Transparència limitada en la gestió, en la rendició de comptes i en la participació - Costos per impostos imputables al servei, així com altres derivats d'una concessió (Aval garantia definitiva, etc.)
EXTERNS	Oportunitats	Amenaces
	<ul style="list-style-type: none"> - Aprofitament de relacions entre tècnics de diferents Serveis. - Innovacions tecnològiques. - Optimització dels recursos. - Fàcil accés a finançament. - Resposta davant d'emergències amb mitjans d'altres serveis o delegacions 	<ul style="list-style-type: none"> - Incompliment de les obligacions contractuals. - Augment de l'exigència interna de l'assoliment d'objectius amb el menor temps i cost possibles → posar en risc la qualitat. - Una major conscienciació social en favor de la gestió pública dels recursos

11 CONCLUSIONS

El present informe presenta un model d'anàlisi comparativa basat, principalment, en la comparació paràmetres relacionats amb l'eficiència i sostenibilitat econòmica d'acord amb els postulats dels articles esmentats de la LBRL.

S'ha realitzat **una anàlisi econòmica comparativa** de les següents formes de gestió:

- ✓ **Gestió directa** mitjançant:
 - Entitat Local
 - Organisme Autònom
 - Entitat Pública Empresarial Local
 - Societat Mercantil Local
- ✓ **Gestió indirecta** mitjançant:
 - Contracte de concessió de serveis amb un operador privat
 - Empresa mixta (soci privat 49%)

L'escenari comparatiu plantejat fixa un període o termini d'estudi de 10 anys i contempla la realització d'una sèrie d'inversions durant l'explotació del Servei per un import de 1.937.046 €. A això cal afegir-hi el cost d'establiment del servei i altres inversions necessàries pròpies de cada model de gestió.

Tal com s'ha pogut comprovar, **cap dels models de gestió estudiats seria rendible actualment amb les tarifes vigents.**

Es fa, per tant, necessari un estudi comparatiu de la pujada de tarifes que seria necessari aprovar per tal de valorar quin seria el mètode de gestió més eficient i sostenible, i que a més al seu torn requereixi una pujada tarifària el més moderada possible. En aquest cas, i a la vista dels resultats obtinguts, el model de gestió més eficient i sostenible seria **el model de gestió indirecta a través de concessió**, amb una pujada tarifària del 75%.

En el cas que l'Ajuntament s'inclinés **per una pujada menor de les tarifes**, s'obtenen els resultats previstos per l'Escenari 2. Per poder establir aquesta hipòtesi s'ha considerat una quantitat d'inversió inicial menor (531.263 € en lloc dels 1.937. 046 € establerts en un inici), de manera que també serà menor la pujada de tarifes necessària. A l'igual que en el cas anterior, **la menor pujada correspondria a la gestió indirecta mitjançant concessió, amb una pujada del 10%.**

Després de fer dit anàlisi, s'ha comprovat que el model de gestió que compleix amb aquests requisits seria el model de gestió indirecta a través de concessió, sent per compte de l'Ajuntament la decisió final sobre l'Escenari a escollir i les hipòtesis que decidies realitzar.

A l'hora de decantar-se per un model de gestió o un altre, s'ha de tenir en present que, tot i que els aspectes econòmics tenen un pes important en la presa de decisions, és convenient també **considerar i analitzar altres aspectes, com són els de gestió, organització i de caire social i de transparència en la gestió dels recursos públics**, qüestions igualment fonamentals per determinar l'adequació de la forma de gestió a l'objectiu de prestació del servei en condicions de qualitat i continuïtat.

D'una banda, s'ha de considerar que, en general, la **gestió indirecta** és més flexible i àgil pel que fa als procediments de contractació i gestió de personal, subcontractacions i compres. A més, en aquest cas el risc operacional del servei recauria en el concessionari. No obstant, en el cas de **gestió directa**, el risc de gestió i direcció l'assumiria l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, per aquest motiu també es va analitzar de forma detallada la possible creació d'una empresa mixta, tots dos models de gestió considerats indirectes.

Dit això, s'han analitzat les bonances que pot tenir l'empresa mixta com son la governança, el control i la transparència, però aquests son fàcilment transposables al servei mitjançant concessió amb una bona determinació en els plecs de licitació, incloent l'aportació d'informes mensuals o trimestrals per part del concessionari, reunions semestral de rendició de comptes i propostes d'actuació pel següent semestre, així com una comissió de seguiment amb participació més ampla que es podria realitzar de manera anual. Cal afegir, que l'opció d'empresa mixta, és menys sostenible econòmicament, (cal la contractació d'un gerent) suposa igualment la realització d'una licitació per incorporar al soci privat, i no facilitat la tramitació d'expedients.

MADRID (SEDE CENTRAL)

Calle Guzmán El Bueno, 133 (Edificio
GERMANIA), Bajo
28003 Madrid (Espanya)
Tel +34 911 92 35 35

BARCELONA

Business Center Av. Josep Tarradellas, 38
08029 Barcelona
Tel +34 93 249 13 24